

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

ความรู้ด้านการบัญชี และการอ่านงบการเงินของสหกรณ์

นางสาวนาพร ทองทิ
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 2
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ประเด็นสำคัญ

01

กระบวนการปฏิบัติ
ทางการเงินการบัญชี

02

ระเบียบ นทส. ว่าด้วย
การบัญชีของ
สหกรณ์และกลุ่ม
เกษตรกร พ.ศ. 2563

03

การทำความเข้าใจ
งบทดลอง

04

การอ่าน
งบการเงินของ
สหกรณ์

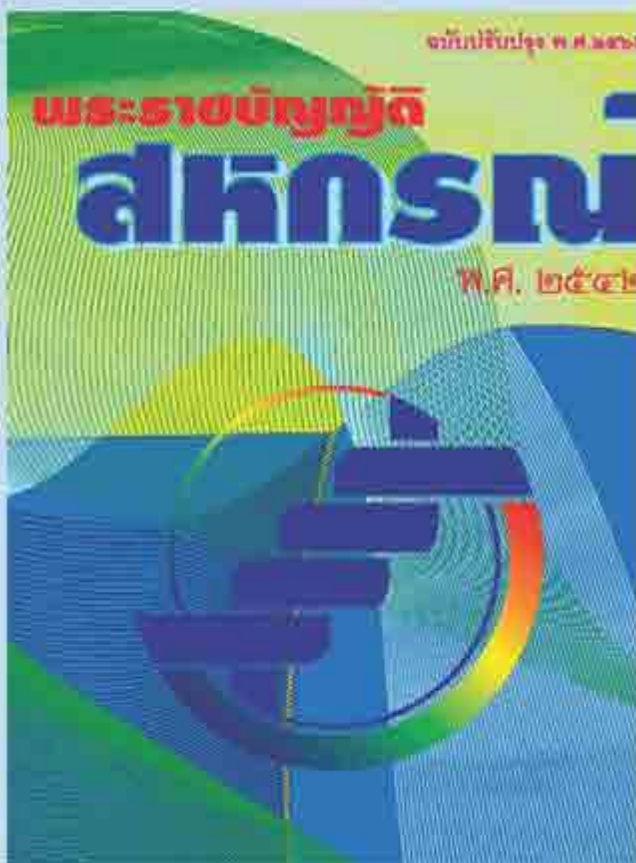
1

กระบวนการปฏิบัติทางการเงินการบัญชี

การดำเนินงานของสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 33 (3)

สมาชิกแต่ละคนจะต้องถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น
แต่ไม่เกิน 1 ใน 5 ของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด

มาตรา 46 (การดำเนินธุรกิจ)

- (1) ให้เงินกู้ (สินเชื่อ)
- (2) จัดหาสินค้ามาจำหน่าย
- (3) รวบรวมผลผลิต
- (4) แปรรูปผลผลิต
- (5) ให้บริการ หรือ ส่งเสริมการเกษตร
- (6) รับฝากเงิน

ลักษณะการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชี

1. สมาชิกและหุ้น

รับสมัครสมาชิก

1

- สมาชิกยื่นใบสมัครขอเข้าเป็นสมาชิก
- คณะกรรมการมีมติอนุมัติรับเข้าเป็นสมาชิก
- บันทึกประวัติสมาชิก
- รับค่าธรรมเนียมแรกเข้าและค่าหุ้น
- บันทึกบัญชี

2

รับค่าหุ้นรายเดือน/สมาชิกซื้อหุ้นเพิ่ม

- รับเงินค่าหุ้น
- บันทึกบัญชี

3

สมาชิกลาออก

- สมาชิกยื่นใบลาออกจากการเป็นสมาชิก
- คณะกรรมการตรวจสอบและมีมติอนุมัติให้ออกจากการเป็นสมาชิก
- บันทึกประวัติสมาชิก
- จ่ายคืนค่าหุ้น
- บันทึกบัญชี

ลักษณะการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชี

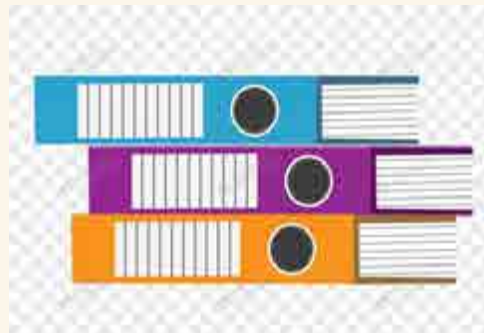
2. การให้เงินกู้ (ธุรกิจสินเชื่อ)

1. การจ่ายเงินกู้

- สมาชิกยื่นคำขอกู้
- คณะกรรมการฯ พิจารณาอนุมัติเงินกู้
- จัดทำสัญญาเงินกู้
- จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิก
- บันทึกบัญชี

2. การรับชำระหนี้ตามกำหนด

- สมาชิกนำเงินมาชำระหนี้ตามกำหนด
- บันทึกบัญชี

3. ตรวจสอบคุณภาพลูกหนี้ ณ วันสิ้นปีบัญชี

- ประมวลผลดอกเบี้ยย+ค่าปรับ (ถ้ามี) ณ วันสิ้นปีบัญชี
- จัดทำรายละเอียดลูกหนี้เงินกู้ตามสัญญา
- จำแนกอายุหนี้ตามสัญญา พิจารณาสัญญาที่มีการผิดนัดชำระหนี้
- ประมาณการค่าเผ่อนหนี้สงสัยจะสูญให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

ลักษณะการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชี

3. การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

1. ชื่อสินค้า / รับสินค้า	
1. ชื่อสด	- รับสินค้าเข้าคลัง และบันทึกเพิ่มยอดในทะเบียนคุม - จ่ายเงินค่าสินค้า - บันทึกบัญชี
2. ชื่อเชื่อ	- รับสินค้าเข้าคลัง และบันทึกเพิ่มยอดในทะเบียนคุม - บันทึกเพิ่มยอดเจ้าหนี้ - บันทึกบัญชี
3. จ่ายชำระหนี้	- ตรวจสอบยอดเจ้าหนี้ - จ่ายชำระหนี้ และบันทึกลดยอดเจ้าหนี้ - บันทึกบัญชี

2. การจำหน่ายสินค้า	
1. ขายสด	- นำสินค้าออกจากเข้าคลัง และบันทึกลดยอดในทะเบียนคุม - รับเงินค่าสินค้า - บันทึกบัญชี
2. ขายเชื่อ	- นำสินค้าออกจากเข้าคลัง และบันทึกลดยอดในทะเบียนคุม - บันทึกเพิ่มยอดลูกหนี้ - บันทึกบัญชี
3. รับชำระหนี้	- ตรวจสอบยอดลูกหนี้ค้างชำระ - รับชำระหนี้ และบันทึกลดยอดลูกหนี้ - บันทึกบัญชี

3. ณ วันสิ้นปีบัญชี
1. คลังสินค้า
- ตรวจสอบยอดคงเหลือในทะเบียนคุม - แต่งตั้ง คกก. ตรวจสอบฯ - ดำเนินการตรวจนับสินค้า - เปรียบเทียบยอดตรวจนับได้กับยอดคงเหลือในทะเบียนคุม - กรณีมีสินค้าขาด/เกิน ต้องดำเนินการหาข้อเท็จจริง และเสนอที่ประชุม คกก. พิจารณา
2. เจ้าหนี้ที่บัญชี
- ตีราคาสินค้าคงเหลือที่ตรวจนับได้ - บันทึกบัญชี

4. ประเมินการค้าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้

ลักษณะการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชี

4. การรวบรวมผลิตผล

1. ชื่อผลิตผล (รวบรวม)

1. ชื่อสด	- รับผลิตผลเข้าคลัง และบันทึกเพิ่มยอดในทะเบียนคุม - จ่ายเงินค่าผลิตผล - บันทึกบัญชี
2. ชื่อเชื่อ	- รับผลิตผลเข้าคลัง และบันทึกเพิ่มยอดในทะเบียนคุม - บันทึกเพิ่มยอดเจ้าหนี้ - บันทึกบัญชี
3. จ่ายชำระหนี้	- ตรวจสอบยอดเจ้าหนี้ - จ่ายชำระหนี้ และบันทึกลดยอดเจ้าหนี้ - บันทึกบัญชี

2. การจำหน่ายผลิตผล

1. ขายสด	- นำผลิตผลออกจากคลัง และบันทึกลดยอดในทะเบียนคุม - รับเงินค่าผลิตผล - บันทึกบัญชี
2. ขายเชื่อ	- นำผลิตผลออกจากคลัง และบันทึกลดยอดในทะเบียนคุม - บันทึกเพิ่มยอดลูกหนี้ - บันทึกบัญชี
3. รับชำระหนี้	- ตรวจสอบยอดลูกหนี้ค้างชำระ - รับชำระหนี้ และบันทึกลดยอดลูกหนี้ - บันทึกบัญชี

3. ณ วันสิ้นปีบัญชี

1. คลังสินค้า

- ตรวจสอบยอดคงเหลือในทะเบียนคุม
- แต่งตั้ง กกท.ตรวจนับฯ
- ดำเนินการตรวจนับผลิตผล
- เปรียบเทียบยอดตรวจนับได้กับยอดคงเหลือในทะเบียนคุม
- กรณีมีสินค้าขาด/เกิน ต้องหาข้อเท็จจริง และเสนอที่ประชุม กกท. พิจารณา (ทดสอบ)

2. เจ้าหนี้ที่บัญชี

- ตีราคาผลิตผลคงเหลือที่ตรวจนับได้
- บันทึกบัญชี

4. ประสานการค้าเพื่อหนีสงสียจะสูญของลูกหนี้ผลิตผล

ลักษณะการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชี

5. การแปรรูปผลิตผล

1. ชื่อ/รับผลิตผล

ชื่อหรือ รวบรวมเอง	- ทำเช่นเดียวกับการ รวบรวมผลิตผล
-----------------------	-------------------------------------

2. นำเข้ากระบวนการผลิต

- บันทึกทะเบียนคุมวัตถุดิบ
- บันทึกการใช้วัตถุดิบ
- บันทึกตามกระบวนการผลิต
- บันทึกรับสินค้าสำเร็จรูปทางการเกษตร

3. รับสินค้าจากการผลิต

รับสินค้าจากการผลิต (สินค้าสำเร็จรูปทางการเกษตร) และบันทึกเข้าทะเบียนคุมสินค้า

4. การจำหน่ายสินค้า

ปฏิบัติเช่นเดียวกับธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

6. ประเมินการค้าเพื่อหนีสงฆ์จะสูญ ของลูกหนี้

5. ณ วันสิ้นปีบัญชี

1. คลังสินค้า

- ตรวจสอบยอดคงเหลือในทะเบียนคุม
- แต่งตั้ง คกก. ตรวจสอบฯ
- ดำเนินการตรวจนับสินค้า
- เปรียบเทียบยอดตรวจนับได้กับยอดคงเหลือในทะเบียนคุม
- กรณีมีสินค้าขาด/เกิน ต้องดำเนินการหาข้อเท็จจริง และเสนอที่ประชุม คกก. พิจารณา (ทดสอบ)

2. เจ้าหนี้ที่บัญชี

- ตีราคาสินค้าคงเหลือที่ตรวจนับได้
- บันทึกบัญชี

ลักษณะการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชี

6. การให้บริการ หรือ ส่งเสริมการเกษตร

1. การให้บริการ	
1. เงินสด	- สมาชิกแจ้งความจำนงขอรับบริการ - สหกรณ์ให้บริการแก่สมาชิก - จัดทำใบสำคัญให้บริการ - รับเงินค่าบริการ - บันทึกบัญชี
2. เงินเชื่อ	- สมาชิกแจ้งความจำนงขอรับบริการ - คณะกรรมการฯ พิจารณาวางเงินเชื่อ - จัดทำสัญญา - สหกรณ์ให้บริการแก่สมาชิก - จัดทำใบสำคัญให้บริการ - บันทึกเพิ่มยอดลูกหนี้ - บันทึกบัญชี
3. การรับชำระหนี้	- ตรวจสอบยอดลูกหนี้ค้างชำระ - รับชำระหนี้ และบันทึกลดยอดลูกหนี้ - บันทึกบัญชี

2. ตรวจสอบคุณภาพลูกหนี้ ณ วันสิ้นปี
- ประมวลดอกเบี้ย+ค่าปรับ (ถ้ามี) ณ วันสิ้นปี - จัดทำรายละเอียดลูกหนี้ค่าบริการ - จำแนกอายุหนี้ตามสัญญา พิจารณาสัญญาที่ผิดนัดชำระหนี้ - ประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ให้เป็นไปตามกฎหมายกำหนด

ลักษณะการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบบัญชี

7. รับฝากเงิน

1. เปิด/ปิดบัญชี

1. เปิดบัญชี

- สมาชิกยื่นขอเปิดบัญชี และบัตรลายมือชื่อ
- บันทึกข้อมูลในระบบ และรับเงินฝากครั้งแรก
- บันทึกบัญชี

2. ปิดบัญชี

- เจ้าของแจ้งขอถอนปิดบัญชี
- บันทึกข้อมูลในระบบ และจ่ายคืนเงินรับฝาก
- บันทึกบัญชี

2 รับฝากเงิน

- สมาชิกนำเงินมาฝาก (เงินสด/เงินโอน)
(ตามระเบียบฯ กำหนด)
- บันทึกบัญชี

4. ถอนเงิน/ปิดบัญชี

- สมาชิกแจ้งถอนเงิน (เงินสด/เงินโอน)
(ตามระเบียบฯ กำหนด)
- บันทึกบัญชี

3. ตรวจสอบยอดคงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี

- ประมวลผลดอกเบี้ยเงินรับฝาก
ณ วันสิ้นปีบัญชี
- จัดทำรายละเอียดเงินรับฝาก
- บันทึกบัญชี

“ระเบียบของสหกรณ์ ว่าด้วยการรับจ่ายและเก็บรักษาเงิน”

- ใคร ?** >> เป็นผู้รับผิดชอบในการรับ จ่าย และเก็บรักษาเงินของสหกรณ์
- การรับจ่ายเงิน ?** >> - มีเอกสารหลักฐานใบสำคัญประกอบครบถ้วน
- บันทึกบัญชีทุกครั้งทันทีที่เกิดรายการขึ้น
- ผวก. จะต้องตรวจสอบให้ถูกต้องเป็นประจำวัน
- การรับเงิน ?** >> ออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้ง สิ้นวันนำเงินฝากธนาคาร
- การจ่ายเงิน ?** >> จ่ายในกิจการสหกรณ์ มีหลักฐานการจ่าย ประทับตรา “จ่ายเงินแล้ว” ผู้มีอำนาจอนุมัติจ่าย
- การเก็บ ?** >> ผวก. ตรวจสอบเก็บบัญชี ทุกวัน เก็บสมุดคู่ฝาก สมุดบัญชี ทะเบียน เอกสารการเงิน เก็บในที่มั่นคงปลอดภัย
- การตรวจสอบ ?** >> ตรวจสอบเงินสด และเก็บรักษาตามที่ระเบียบกำหนด งบพิสูจน์ยอดเงินฝากธนาคาร

IMPORTANT

ข้อปฏิบัติทางการเงินและการบัญชีที่สำคัญ

จนท.การเงิน

จนท.บัญชี

การบันทึกสมุดเงินสดรับ-จ่าย

สมุดบันทึกช่วยจำ สำหรับเจ้าหน้าที่การเงินตามแบบ
จะแยกเป็นสมุดเงินสดรับและสมุดเงินสดจ่าย เพื่อความ
สะดวกกรณีที่แบ่งเจ้าหน้าที่รับเงินแยกจากเจ้าหน้าที่จ่าย
เงิน เพื่อให้สามารถลงรายการได้ทันทีที่รายการเกิดขึ้น
ทั้งรายการรับและรายการจ่าย

- ต้องบันทึกรายการทันทีเมื่อมีรายการเงินเกิดขึ้น โดยใช้เอกสารรับ เอกสารจ่าย เป็นหลักฐาน
- เมื่อสิ้นสุดเวลารับจ่ายเงินแต่ละวันต้องรวมยอดเงินในสมุดเงินสดรับ และรวมยอดในสมุดเงินสดจ่าย
- กระทบหายอดเงินสดคงเหลือซึ่งจะต้องตรงกับเงินสดที่นับได้จริง
- นำเสนอหัวหน้างานการเงินตรวจสอบ และเสนอผู้จัดการผู้รับผิดชอบ การเงินของสหกรณ์เป็นประจำทุกวัน

(ตัวอย่างสมุดเงินสดรับ)

1 มิถุนายน 2562		
1. รับเงินฝากประจำ ใบนำฝาก 0035	10,000	
2. รับเงินฝากออมทรัพย์ บัญชีเลขที่ 5	5,000	-
3. ถอนเงินฝาก ธนาคารกรุงไทย จำกัด	20,000	-
4. รับชำระหนี้ ใบรับเล่ม 25 เลขที่ 10-11	3,015	-
รวมรับ	38,015	-
เงินสดคงเหลือยกมา	1,500	-
รวมเงิน	39,515	-
หัก เงินสดจ่าย	38,000	-
เงินสดคงเหลือยกไป	1,515	-

(ตัวอย่างสมุดเงินสดจ่าย)

1 มิถุนายน 2562		
1. จ่ายค่าน้ำเงินฝากประจำ นายอ้อม ทรัพย์มาก ใบถอน 002	6,000	
2. จ่ายค่าน้ำเงินฝากออมทรัพย์ บัญชีเลขที่ 15	2,000	-
3. ฝาก ธนาคารกรุงไทย จำกัด	10,000	-
4. ค่าเบี้ยเลี้ยงกรรมการ 1 คน	350	-
5. ค่าไปรษณีย์	50	-
6. จ่ายเงินกู้สามัญ หนังสือกู้ที่ 31-35 รวม 5 รายการ	19,600	-
รวมจ่าย	38,000	-

รายงานเงินสดคงเหลือประจำวัน

เป็นรายการของฝ่ายการเงินเสนอต่อผู้จัดการ
และเจ้าหน้าที่ เพื่อทราบการรับ-จ่ายเงินสด และ
เงินสดคงเหลือประจำวัน รวมทั้งการรับ-จ่ายเช็ค
และเงินสดคงเหลือในธนาคารประจำวัน เพื่อประโยชน์
ในการควบคุมเงินสด และการตัดสินใจเกี่ยวกับ
เงินสดคงเหลือให้ได้ประโยชน์เต็มที่

สหกรณ์ออมทรัพย์ จำกัด
รายงานเงินสดประจำวัน
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เสนอ ผู้จัดการเหรียญกษาปณ์

ฝ่ายการเงินขอเสนอรายงานเงินสดประจำวัน.....เดือน.....พ.ศ. ดังนี้

1. เงินสดในมือ

เงินสดคงเหลือยกมา		บาท
เงินสดประจำวัน		บาท
รวม		บาท
เงินสดจ่ายประจำวัน		บาท
เงินสดคงเหลือ		บาท

2. การรับ-จ่ายเช็คประจำวัน

2.1 การรับเช็ค

เช็ครับทั้งสิ้น		บาท
<u>ฝาก</u> ธนาคารกรุงไทย - ออมทรัพย์		บาท
- กระแสรวบวัน		บาท
ธนาคารกรุงเทพ - ออมทรัพย์		บาท
- กระแสรวบวัน		บาท

เช็คนำฝากวันรุ่งขึ้น

2.2 การจ่ายเช็ค

เช็คส่งจ่ายทั้งสิ้น		บาท
<u>จ่าย</u> ธนาคารกรุงไทย		บาท
ธนาคารกรุงเทพ		บาท
รวม		บาท

3. เงินสดในธนาคาร

	<u>ธนาคาร</u>	<u>ธนาคาร</u>	<u>ธนาคาร</u>	<u>ธนาคาร</u>
บัญชีออมทรัพย์				
บัญชีกระแสรวบวัน				
รวม				

สำเนาส่งฝ่ายบัญชี 1 ชุด

(ลงนาม).....ผู้จัดทำ
(ลงนาม).....หัวหน้าฝ่ายการเงิน

รายงานรับ - จ่ายเงินประจำวัน

เป็นรายการของฝ่ายการเงินเสนอต่อผู้จัดการ
และเหรัญญิก เพื่อทราบการรับ-จ่ายเงินสด และ
เงินสดคงเหลือประจำวัน

สรุปการรับ - การจ่ายเงินประจำวัน
ประจำวันที่.....

รายรับ

เงินสดยกมา		บาท
เบิกเงินจากธนาคารกรุงเทพ ศูนย์ราชการฯ (สะสมทรัพย์)		บาท
รับผู้ฝากเงิน		บาท
รับชำระหนี้		บาท
รับคืนค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการเงินกู้		บาท
รวมเป็นเงิน		บาท

รายจ่าย

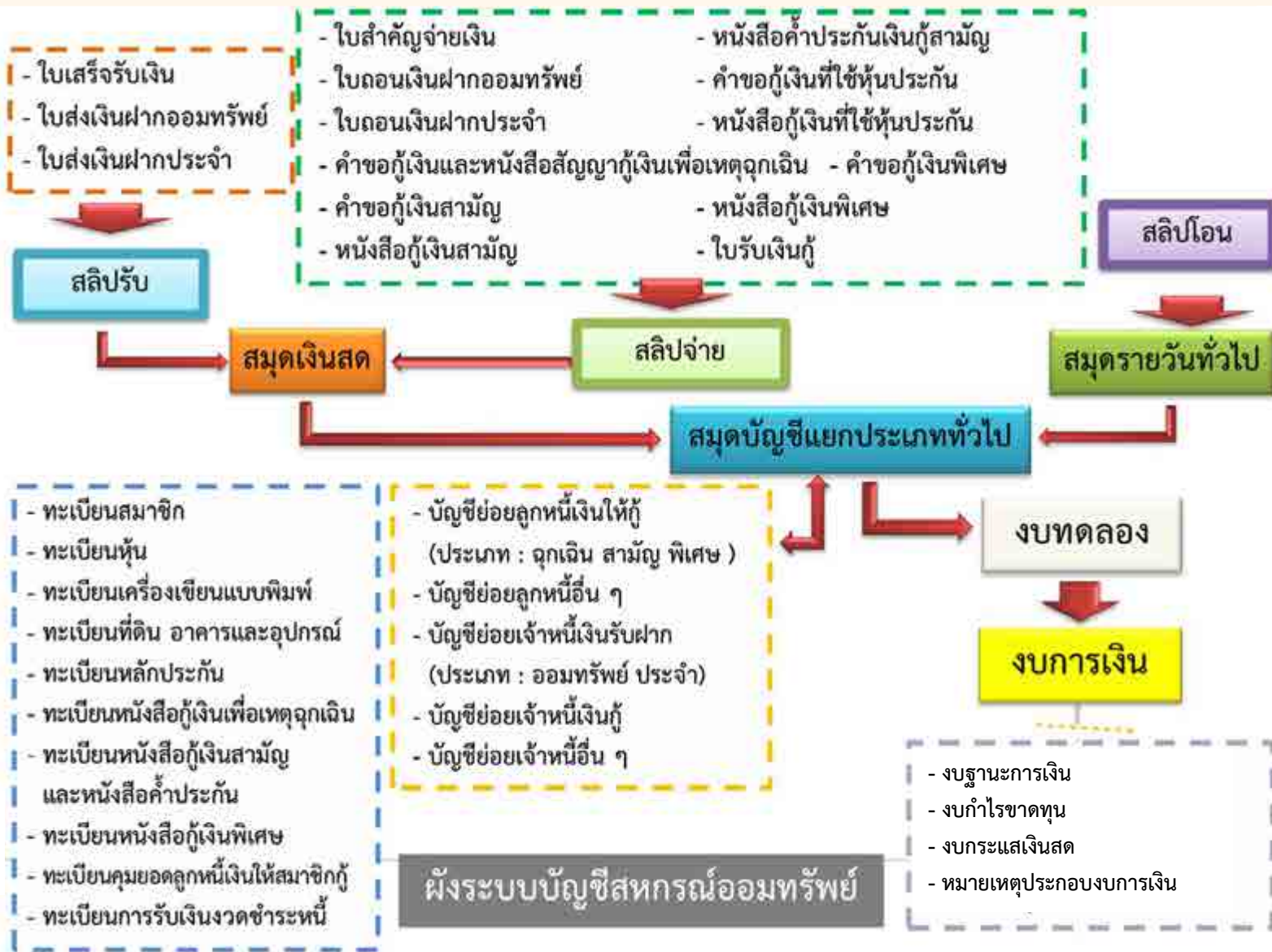
จ่ายเงินกู้ฉุกเฉิน 1 ราย เลขที่.....		บาท
จ่ายเงินกู้สามัญ		บาท
จ่ายผู้ขอถอนเงิน		บาท
จ่ายเงินคืนค่าหุ้นให้แก่สมาชิกลาออกจำนวน 7 ราย		บาท
จ่ายเงินคืนค่าหุ้นให้แก่ทายาทสมาชิกถึงแก่กรรม		บาท
จ่ายค่าธรรมเนียมการโอนเงินบาทเนต ช.กรุงเทพ		บาท
จ่ายค่าธรรมเนียมการโอนเงินบาทเนต ช.ออมสิน		บาท
จ่ายค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการเงินกู้		บาท
จ่ายค่าพาหนะคณะกรรมการเงินกู้		บาท
จ่ายเงินสงเคราะห์ครอบครัวสมาชิกที่ถึงแก่กรรม จำนวน 6 ราย		บาท
รวมเป็นเงิน		บาท
นำเงินฝากธนาคารกรุงเทพ ศูนย์ราชการฯ (สะสมทรัพย์)		บาท
เงินสดออกไป		บาท
รวมเป็นเงิน		บาท

ได้ตรวจสอบถูกต้องแล้ว

(.....)	(.....)	(.....)
เจ้าหน้าที่การเงิน	หัวหน้าฝ่ายการเงิน	รองผู้จัดการ

ทราบ/ตรวจสอบถูกต้องแล้ว/ลงนามแล้ว

(.....)	(.....)
ผู้จัดการ	กรรมการและเหรัญญิก

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

ระบบบัญชีของสหกรณ์ คืออะไร ???

- * ลำดับกระบวนการบันทึกและสรุปรายการ เพื่อจัดทำข้อมูลทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์
- * **ระบบบัญชีสหกรณ์ ใช้หลักการบัญชีคู่**
- * รายการเงินที่เกิดขึ้นทุกรายการจะต้องบันทึกบัญชี 2 ด้านเสมอ คือ ด้านเดบิต และ ด้านเครดิต ซึ่งจำนวนเงินรวมด้านเดบิตต้องเท่ากับด้านเครดิตเสมอ

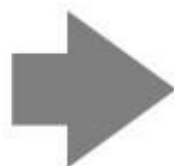
สมการบัญชี

สินทรัพย์ = หนี้สิน + ทุน

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ
(รายได้ - ค่าใช้จ่าย)

ทุน เพิ่มขึ้น / ลดลง

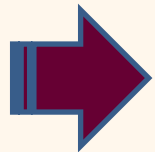
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

ลำดับขั้นตอนในการจัดทำบัญชี

เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

สิ่งที่ใช้เป็นหลักฐานบันทึกข้อเท็จจริงตามลักษณะของรายการทางการเงินที่เกิดขึ้น เพื่อแสดงว่าได้เกิดรายการทางการเงินขึ้นจริงตามจำนวนที่ปรากฏในเอกสารนั้น

เอกสารภายใน

เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีที่สหกรณ์เป็นผู้จัดทำขึ้นเองเพื่อบันทึกรายการเงินต่าง ๆ ภายในกิจการ

เอกสารภายนอก

เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีที่สหกรณ์ได้รับจากผู้อื่น/บุคคลภายนอก

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

ใบเสร็จรับเงิน

[illegible]

ใบสำคัญจ่ายเงิน

[illegible]

ใบเบิกเงิน

[illegible]

[illegible]

ใบฝากเงินฝาก

ใบฝากเงินฝากออมทรัพย์ SAVINGS DEPOSIT SLIP			
สหกรณ์ออมทรัพย์		จังหวัด	
สำนักงาน	☐ เงินฝากออมทรัพย์	ลายมือชื่อผู้ฝากเงิน Depositor's Signature	
Office	☐ ฝากประจำ (Recurrent)		
วันที่	☐ ฝากออมทรัพย์		
Date	☐ อื่น ๆ Other		
ชื่อผู้ฝากเงิน (Name)		เลขบัญชี (Account No.)	ลายมือชื่อผู้มีอำนาจ Authorized Signature
.....			
จำนวนเงิน (บาท) Amount (Baht)			ลายมือชื่อผู้มีอำนาจ Authorized Signature
.....			
จำนวนเงินที่ฝาก (Amount to Deposit)		รวม (รวมฝาก) (Total Amount)	
.....			

หมายเหตุ: 1. ใบฝากเงินฝากออมทรัพย์เป็นหลักฐานการฝากเงินและรับเงินคืน 2. ใบฝากเงินฝากออมทรัพย์เป็นหลักฐานการฝากเงินและรับเงินคืน 3. ใบฝากเงินฝากออมทรัพย์เป็นหลักฐานการฝากเงินและรับเงินคืน

ใบถอนเงินฝาก

ใบถอนเงินฝากออมทรัพย์ SAVINGS WITHDRAWAL SLIP		
สหกรณ์ออมทรัพย์		จังหวัด
สำนักงาน		
Office		
วันที่		
Date		
ชื่อผู้ถอน (Account Name)		เลขบัญชี (Account No.)
.....		
จำนวนเงินที่ถอน (Withdrawal Amount in Words)		บาท
.....		Baht
จำนวนเงินที่ถอน (Withdrawal Amount)		
ลายมือชื่อ ผู้ถอน (Account Holder) Receiver's Signature		ลายมือชื่อ ผู้รับเงิน (ผู้รับมอบแทน) Receiver's Signature (Nominee)
.....		
ลายมือชื่อผู้มีอำนาจ		ลายมือชื่อผู้มีอำนาจ Authorized Signature
.....		

ใบรับเงินกู้ (ถ้ามี)

สหกรณ์ออมทรัพย์ _____ จำกัด
ใบรับเงินกู้

เขียนที่ _____
วันที่ _____

ข้าพเจ้า _____ สมาชิกสหกรณ์เขียนที่ _____
ได้รับเงินกู้จำนวน _____ บาท _____
จากสหกรณ์ _____ จำกัด ตามพันธบัตรที่ _____
วันที่ _____ ไปถูกต้องครบถ้วนแล้ว

_____ ผู้รับเงิน (ผู้กู้)
_____ พยาน

ตั้งแต่วันที่ _____

จ่ายเงินถูกต้องแล้ว ณ วันที่ _____
_____ ผู้รับเงิน

(เมื่อจ่ายเงินแล้ว ให้หัวหน้าภาคนำมาติดการรวบรวมส่งสหกรณ์เพื่อส่งมอบแก่ผู้ถือเงิน)

ใบสรุปรายการรับ - จ่ายเงิน และใบโอนบัญชี

ใบสำคัญรับ

สหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด		เลขที่.....
ตติยรับ		วันที่.....
เคหกิจ (ประเภทบัญชี).....		
	รวม	
บาท.....		
ผู้ทำ.....	ผู้ตรวจ.....	

ใบโอนบัญชี

สหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด		เลขที่.....
ประเภทโอน		วันที่.....
ประเภทบัญชี.....		
	รวม	
บาท.....		
ผู้ทำ.....	ผู้ตรวจ.....	

ใบสำคัญจ่าย

สหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด		เลขที่.....
ตติยจ่าย		วันที่.....
เคหกิจ (ประเภทบัญชี).....		
	รวม	
บาท.....		
ผู้ทำ.....	ผู้ตรวจ.....	

ใบสรุปรายการรับ - จ่ายเงิน และใบโอนบัญชี เพื่อใช้ในการลงบัญชีใน...

สมุดรายการขั้นต้น

- สมุดเงินสด
- สมุดซื้อสินค้า
- สมุดขายสินค้า
- สมุดรายได้ค่าบริการ
- สมุดรายวันทั่วไป

สมุดรายการขั้นปลาย

- สมุดบัญชีแยกประเภท
- ทะเบียน
- บัญชีย่อย

สมุดเงินสด

ใช้บันทึกการรับ - จ่ายเงินสดประจำวัน เพื่อให้ทำให้ทราบยอดเงินสดคงเหลือประจำวัน เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ได้แก่

สมุดเงินสด

รับ (เดบิต)					จ่าย (เครดิต)				
ว.ต.ป.	เลขที่ใบสำคัญรับ	รายการ	หน้าบัญชี	จำนวนเงิน	ว.ต.ป.	เลขที่ใบสำคัญจ่าย	รายการ	หน้าบัญชี	จำนวนเงิน
2560					2560				
มิ.ย. 1	999	ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	88	100	มิ.ย. 1	1008	ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	108	200
		ทุนเรือนหุ้น	62	200			ลูกหนี้เงินกู้ลูกเงิน	14	4,000
		เงินรับฝากออมทรัพย์	48	3,000					
		รวมรับ		3,300			รวมจ่าย		4,200
		เงินสดคงเหลือยกมา		4,000			เงินสดคงเหลือยกไป		3,100
		รวมทั้งสิ้น		7,300			รวมทั้งสิ้น		7,300

- บันทึกการรายการรับเงินสดตามสลิปรับ
- บันทึกยอดเงินสดคงเหลือยกมา

- บันทึกการรายการจ่ายเงินสดตามสลิปจ่าย
- บันทึกยอดเงินสดคงเหลือยกไป

สมุดรายวันทั่วไป

ใช้บันทึกรายการบัญชี ซึ่งไม่เกี่ยวกับการรับจ่ายเงินสด หรือรายการที่ไม่อาจบันทึก
ในสมุดบันทึกรายการขั้นต้นเล่มอื่นได้

สมุดรายวันทั่วไป

ว.ด.ป.	ใบ โอนบัญชี	รายการ	หน้าบัญชี	เดบิต		เครดิต	
2560							
ธ.ค. 31	001	ธนาคารกรุงไทย	11	568	50		
		ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	44			568	50
		บันทึกรับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร					

สมุดบันทึกรายการขึ้นปลาย

ใช้บันทึกรายการเงินแยกตามลักษณะของรายการเงินที่เกิดขึ้นแต่ละประเภท
โดยผ่านรายการมาจากสมุดบัญชีขั้นต้น

- สมุดบัญชีแยกประเภท
- บัญชีย่อย
- ทะเบียน

ใช้บันทึกการผ่านรายการจากสมุดบันทึกรายการขั้นต้นแต่ละเล่มแยกตามประเภทบัญชี
ไปบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้อง เพื่อหายอดคงเหลือของแต่ละบัญชี

สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป
เงินให้กู้ฉุกเฉิน

[illegible]

บัญชีย่อย

ใช้บันทึกรายละเอียดของบัญชีต่าง ๆ แยกย่อยออกเป็นแต่ละราย เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบ โดยมี**สมุดบัญชีแยกประเภท**ทั่วไปเป็น**บัญชีคุมยอด** ซึ่งสหกรณ์ต้องจัดให้มีบัญชีย่อยขึ้นตามความจำเป็น

- บัญชีย่อยลูกหนี้เงินให้สมาชิกกู้
 - บัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝากออมทรัพย์
 - บัญชีย่อยลูกหนี้การค้า
- เป็นต้น

บัญชีย่อยลูกหนี้เงินให้สมาชิก

สหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด บัญชีที่.....

บัญชีย่อยลูกหนี้เงินให้สมาชิก.....แผ่นที่.....

ชื่อผู้กู้.....สมาชิกเลขทะเบียนที่.....หน่วย.....

หนังสือสำหรับเงินกู้สามัญ หนังสือสำหรับเงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน
ที่...../.....จำนวน.....บาท ส่งคืน.....งวด ที่...../.....จำนวน.....บาท ส่งคืน.....งวด

งวดละ.....บาท ตั้งแต่.....ถึง..... งวดละ.....บาท ตั้งแต่.....ถึง.....

ชื่อผู้ค้ำประกัน.....

ที่...../.....จำนวน.....บาท ส่งคืน.....งวด ที่...../.....จำนวน.....บาท ส่งคืน.....งวด

งวดละ.....บาท ตั้งแต่.....ถึง..... งวดละ.....บาท ตั้งแต่.....ถึง.....

ชื่อผู้ค้ำประกัน.....

ที่...../.....จำนวน.....บาท ส่งคืน.....งวด

งวดละ.....บาท ตั้งแต่.....ถึง.....

หนังสือ สามัญหรือ ฉุกเฉินที่	พ.ศ..... เดือน วันที่	รายการ	จำนวน เงินกู้ (เดบิต)	จำนวนเงิน รับชำระคืน (เครดิต)	ยอดคงเหลือ (เดบิต)	ดอกเบี้ย ชำระแก่ สหกรณ์	หมายเหตุ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)

บัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝาก

สหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด

บัญชีย่อยเจ้าหนี้เงินรับฝากออมทรัพย์

บัญชีเลขที่.....ชื่อสมาชิก.....เลขทะเบียน.....แผ่นที่.....

ที่อยู่.....โทร.....ออกสมุดคู่ฝากวันที่.....เดือน.....

พ.ศ.....เงื่อนไข.....

พ.ศ..... เดือน วันที่	รายการ	จำนวนเงิน ถอน (เดบิต)	จำนวนเงิน ฝาก (เครดิต)	ยอด คงเหลือ (เครดิต)	ระยะเว ลา	ดอกเบี้ย	หมายเหตุ
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)

ทะเบียน

เพื่อประโยชน์ในการจัดทำบัญชี และควบคุมตรวจสอบ สหกรณ์ต้องจัดให้มีทะเบียนขึ้นตามความจำเป็น เพื่อใช้บันทึกรายการจากเอกสารประกอบการบันทึกบัญชีโดยละเอียด

- ทะเบียนสมาชิก
 - ทะเบียนหุ้น
 - ทะเบียนเครื่องเขียนแบบพิมพ์
 - ทะเบียนสินทรัพย์ถาวร
 - ทะเบียนหลักประกัน เงินสำรองบำเหน็จ และเงินชดเชยเจ้าหน้าที่
 - ทะเบียนหุ้นและบัญชีย่อยลูกหนี้เงินให้สมาชิกกู้
- เป็นต้น

ทะเบียนสมาชิก&ทะเบียนหุ้น

“ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนสมาชิก
และทะเบียนหุ้นของสหกรณ์ พ.ศ. 2564”

สาระสำคัญ

1. ทะเบียนสมาชิก อย่างน้อยต้องมีรายการ

- ชื่อ ประเภท และที่ตั้งสำนักงานสหกรณ์
- ชื่อ นามสกุล ประเภทสมาชิก วัน เดือน ปีเกิด และสัญชาติของสมาชิก
- เลขทะเบียนสมาชิก และเลขประจำตัวประชาชน
- วันที่เข้าเป็นสมาชิก และวันที่ขาดจากสมาชิกภาพ
- ที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน - เพศ - สถานภาพสมรส
- อาชีพ ที่ทำงาน และหมายเลขโทรศัพท์
- สถานที่สะดวกในการติดต่อ และหมายเลขโทรศัพท์
- ลายมือชื่อสมาชิก

2. ทะเบียนหุ้น อย่างน้อยต้องมีรายการ

- ชื่อ ประเภท ที่ตั้งสำนักงาน และปีทางบัญชีของสหกรณ์
- ชื่อ นามสกุล ของสมาชิกซึ่งถือหุ้น มูลค่าหุ้น จำนวนหุ้น และเงินค่าหุ้นที่ชำระแล้ว
- เลขทะเบียนสมาชิก และเลขประจำตัวประชาชน
- วันที่เข้าเป็นสมาชิก และวันที่ขาดจากสมาชิกภาพ
- วันที่ถือหุ้น

3. ให้สหกรณ์เก็บรักษาทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้น พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานการแสดงตนของสมาชิกซึ่งเป็นหลักฐานที่ทางราชการออกให้ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์ (สมาชิกสมทบปฏิบัติเช่นเดียวกัน)

4. ให้สหกรณ์รายงานการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ตามแบบที่กำหนดภายใน 30 วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

แบบรายงานรายการในทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้น หรือ แบบรายงานการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนสมาชิกและทะเบียนหุ้น

สหกรณ์ เลขทะเบียนสหกรณ์ จังหวัด

ลำดับ	เลข ๑๓ หลักของ สหกรณ์	ปีบัญชี	เลขประจำตัว ประชาชน	คำนำหน้า ชื่อ	ชื่อ	นามสกุล	สัญชาติ (รหัส ISO)	จำนวนหุ้น	มูลค่าต่อ หุ้น (บาท)	วัน เดือน ปี ที่เข้าเป็น สมาชิก	ประเภท สมาชิก	วัน เดือน ปี ที่ออกจาก สมาชิก	ที่อยู่	ตำบล/ แขวง	อำเภอ/ เขต	จังหวัด

ลงชื่อ ผู้จัดเก็บข้อมูล

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำอธิบาย :

๑. ข้อมูลที่เป็นจำนวนเงินไม่ต้องใส่ ", "
๒. ข้อมูลที่เป็นวันที่ ให้ใส่ข้อมูลเป็น DDMMYYYY เช่น ๐๑๐๑๒๕๔๕
๓. ที่อยู่ ให้กรอกข้อมูลที่อยู่ของสมาชิก โดยกรอก บ้านเลขที่ หมู่ ตรอก ซอย
๔. สัญชาติ ให้กรอกข้อมูลรหัส ISO เช่น สัญชาติไทย ให้กรอกข้อมูลเป็น TH
๕. ประเภทสมาชิก ให้กรอก ๑ = สมาชิก ๒ = สมาชิกสมทบ

หมายเหตุ : แบบรายงาน ได้ประสานภายในกับศูนย์เทคโนโลยีฯ เมื่อวันที่ ๒๓/๐๘/๖๔

ใช้สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์/สหกรณ์เครดิตยูเนียน ที่รับชำระค่าหุ้นและเงินกู้
โดยหักจากเงินได้รายเดือนของสมาชิกจากต้นสังกัด

[illegible]

สหกรณ์ออมทรัพย์ จำกัด

ทะเบียนเครื่องเขียนแบบพิมพ์

ประเภทเครื่องเขียนแบบพิมพ์

พ.ศ.....		รายการ	จำนวน	ราคา		รวม		การใช้			คงเหลือ			หมายเหตุ
เดือน	วันที่			ต่อหน่วย		ราคา		จำนวน	ราคา		จำนวน	ราคา		
				บาท	สต.	บาท	สต.		บาท	สต.		บาท	สต.	
(1)		(2)	(3)	(4)		(5)		(6)	(7)		(8)	(9)		(10)

ทะเบียนเครื่องเขียนแบบพิมพ์
&
ทะเบียนสินทรัพย์ถาวร

สหกรณ์ออมทรัพย์ จำกัด

ทะเบียนสินทรัพย์ถาวร

ด้านหน้า

บัตรเลขที่ (1)

ชื่อและรายละเอียด (2)			ประเภทสินทรัพย์ (3)		
วันซื้อ (4) ชื่อผู้ขาย (5)		ราคาทุน (6)		เลขทะเบียน (7)	
วิธีคิดค่าเสื่อมราคา (8)		อัตราค่าเสื่อมราคา/ จำนวนปีที่ใช้งาน (9)		แผนกงาน (10)	
ปี	ค่าเสื่อมราคา	ราคาสุทธิ	ปี	ค่าเสื่อมราคา	ราคาสุทธิ

ด้านหลัง
การซ่อมแซมบำรุงรักษา

วันที่	รายการ	จำนวนเงิน
(14)	(15)	(16)

ข้อควรระวัง

การไม่ปฏิบัติตามระเบียบ คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการเงินการบัญชี และระเบียบของสหกรณ์ เช่น

- มีการเก็บรักษาเงินสดเกินกว่าระเบียบกำหนด
- ไม่จัดให้มีระบบการควบคุมใบเสร็จรับเงิน
- ไม่ได้ออกใบเสร็จรับเงินให้สมาชิกแต่มีรายละเอียดแจ้งไว้ในใบแจ้งเงินเดือนสมาชิกเท่านั้น
- สหกรณ์ไม่เปิดเผยข้อมูลที่ผิดปกติอย่างเป็นสาระสำคัญ เช่น สหกรณ์ มีเงินรอตรวจสอบ โดยไม่ทราบสาเหตุ และมีเงินสดขาดบัญชีรอการตรวจสอบ ซึ่งไม่มีผู้รับผิดชอบและไม่ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563

ลำดับของกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 16 (2) กำหนดระบบบัญชีตลอดจนสมุดและแบบรายงานต่าง ๆ ที่สหกรณ์ต้องยื่น
ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้งแบบพิมพ์อื่น ๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติตาม
พระราชบัญญัตินี้

(8) ออกระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และ
เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของสหกรณ์

มาตรา 65 ให้สหกรณ์จัดให้มีการทำบัญชีตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และเก็บรักษาบัญชี และเอกสารประกอบการลงบัญชี
ไว้ที่สำนักงานสหกรณ์ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
เมื่อมีเหตุต้องบันทึกรายการในบัญชีเกี่ยวกับกระแสเงินสดของสหกรณ์ให้บันทึก
รายการในวันที่เกิดเหตุ นั้น สำหรับเหตุอื่นที่ไม่เกี่ยวกับกระแสเงินสด ให้บันทึกรายการ
ในสมุดบัญชีภายในสามวันนับแต่วันที่มีเหตุอันจะต้องบันทึกการรายการนั้น

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

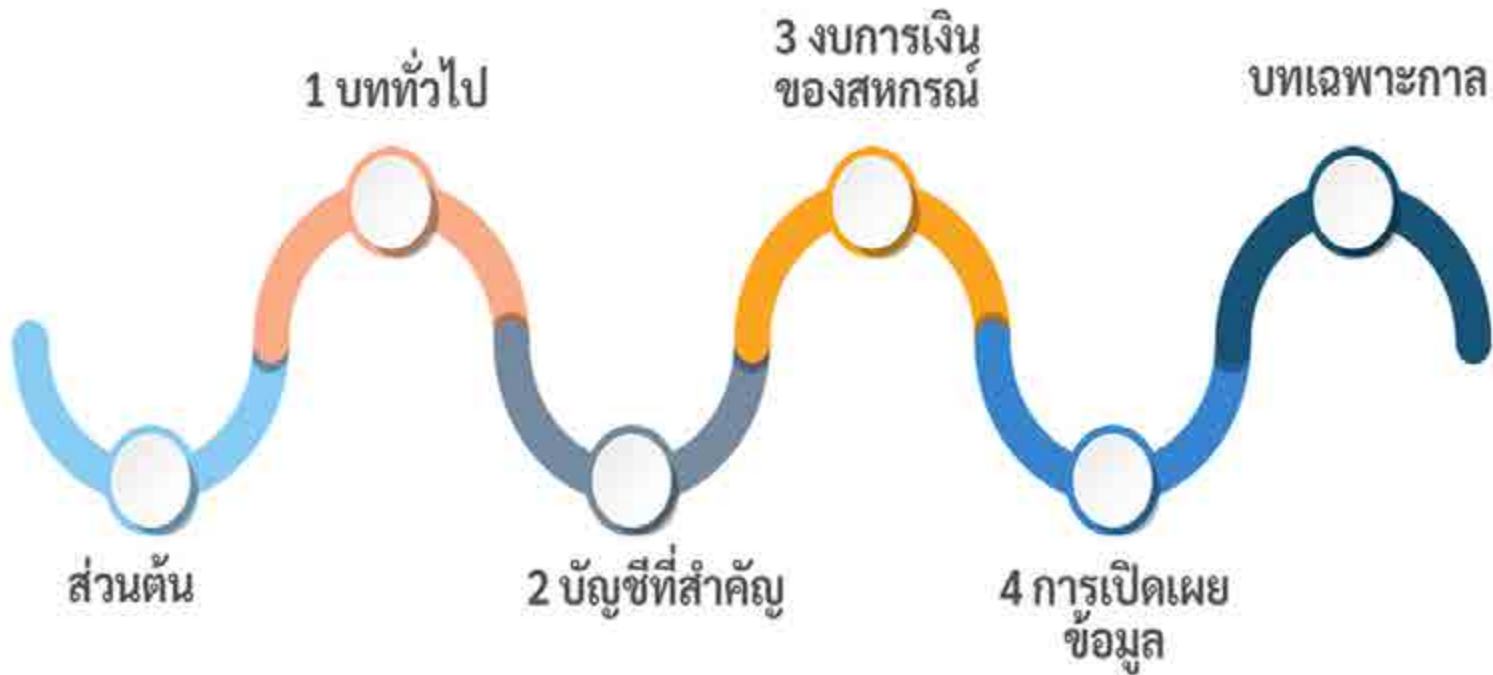
มาตรา 66 ให้สหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีทุกรอบปีทางบัญชีของสหกรณ์
งบการเงินประจำปีต้องเป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
งบการเงินประจำปีนั้นต้องทำให้แล้วเสร็จ และให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ
แล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน
นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยกลุ่ม
เกษตรกร พ.ศ. 2547
มาตรา 24 วรรคสอง

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์
ที่ 1/2567
ลงวันที่ 31 พฤษภาคม 2567

องค์ประกอบของระเบียบฯ

หมวด 1 บททั่วไป

ข้อ 6 ให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีและงบการเงินตามแบบและรายการที่กำหนดให้ถูกต้องตามความเป็นจริงภายใต้ การดำเนินงานต่อเนื่องและปิดบัญชี จากรายการบัญชีต่าง ๆ เพื่อแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด

ข้อ 7 เกณฑ์การบันทึกบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง และนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และการบันทึกรายการบัญชีในสมุดบัญชีของสหกรณ์ต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องสมบูรณ์และครบถ้วน

ข้อ 8 การรับรู้รายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ตามเกณฑ์การรับรู้รายการ

มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่
ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ
ในอนาคตจะ....

...เข้าสู่สหกรณ์
และสินทรัพย์มี
ราคาทุนหรือมูลค่า
ที่สามารถวัดได้
อย่างน่าเชื่อถือ

...ออกจากสหกรณ์
เพื่อชำระภาระผูกพัน
และมูลค่าที่ต้อง
ชำระสามารถวัดได้
อย่างน่าเชื่อถือ

...เพิ่มขึ้นเนื่องจาก
การเพิ่มสินทรัพย์
หรือลดหนี้สินและ
สามารถวัดได้
อย่างน่าเชื่อถือ

...ลดลงเนื่องจาก
การลดสินทรัพย์
หรือเพิ่มหนี้สินและ
สามารถวัดได้
อย่างน่าเชื่อถือ

ข้อ 9 เกณฑ์การวัดมูลค่ารายการสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย

- ต้องวัดมูลค่าของรายการที่มาจากการประมาณการที่สมเหตุสมผลเชื่อถือได้
- ต้องไม่นำสินทรัพย์และหนี้สิน หรือรายได้ และค่าใช้จ่าย มาหักกลบกัน

เว้นแต่ระเบียบนี้ หรือที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

ข้อ 10 การเก็บรักษาสมุดบัญชี และเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่
สนง. ไม่น้อยกว่า 5 ปี นับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน

ส่วนที่ 1 สินทรัพย์

ข้อ 11 การบันทึกบัญชีสินทรัพย์

สินทรัพย์ที่มีตัวตน และไม่มีตัวตน
ที่อยู่ในความควบคุมของสหกรณ์
ซึ่งคาดว่าสหกรณ์จะได้รับ
ประโยชน์ในอนาคต

ข้อ 12 - 13 เงินสด

บันทึกรายการเกี่ยวกับเงินสด
ภายในวันที่เกิดรายการ และ
รายการที่ไม่เกี่ยวกับเงินสด ภายใน
3 วันนับแต่วันที่เกิดรายการ

แนวทางปฏิบัติ เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับเงินสด ออกตามความในระเบียบ นทส. ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563 (ลงวันที่ 8 เมษายน 2565)

เมื่อปรากฏว่าจำนวนเงินสด ณ วันตรวจนับ น้อยกว่า เงินสดคงเหลือตามบัญชี เรียกว่า “เงินสดขาดบัญชี”

1. สามารถหาผู้รับผิดชอบได้ทันที

1.1 ผู้รับผิดชอบชดใช้เป็นเงินสดทันที
ให้นับรวมเป็นเงินสดในวันที่ตรวจนับ

1.2 ผู้รับผิดชอบชดใช้ภายหลัง
ตั้งผู้รับผิดชอบเป็น ลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี โดยต้อง
มีหลักฐานรับรองเงินสด พร้อมทั้งจัดให้มีหลักประกัน

2. ไม่สามารถหาผู้รับผิดชอบได้ทันที หรือ อยู่ระหว่างหาผู้รับผิดชอบ

ไม่สามารถหาผู้รับผิดชอบได้ทันที
ให้บันทึกไว้ใน เงินสดขาดบัญชี และตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
เต็มจำนวน จนกว่าจะหาสาเหตุได้

เปิดเผยข้อมูลเงินสดขาดบัญชีในหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงรายละเอียดการดำเนินการด้วย

ข้อ 14 - 15 เงินฝากธนาคาร

ให้บันทึกบัญชีเงินฝากธนาคาร สำหรับรายการเงินฝากธนาคารทุกประเภท รวมถึงสลากออมสิน สลากออมทรัพย์ ธ.ก.ส. และสลากออมทรัพย์ ธอส.

(นทส.หรือคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าการลงทุนในสลากออมสินพิเศษ 5 ปี เขาช่วยการฝากหรือลงทุน คำวินิจฉัย กรณี สหกรณ์ นำเงินไปลงทุนในสลากออมสินพิเศษ เข้าลักษณะการฝากเงินกับธนาคารออมสิน)

ให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลเงินฝากธนาคารในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เกี่ยวกับเงื่อนไข หรือภาระผูกพันของเงินฝากธนาคาร

ข้อ 16 - 17 เงินฝากสหกรณ์อื่น

การนำเงินไปฝากชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น

การประมาณการค่าเผื่อเงินฝากสหกรณ์อื่นสงสัยจะสูญ

1. เงินฝากสหกรณ์อื่นที่มีกำหนดชำระคืนแล้ว
แต่สหกรณ์ผู้รับฝากไม่สามารถจ่ายคืนเงินฝากได้

2. ผู้รับฝากมีสถานะขาดทุนสะสมเกินกึ่งหนึ่งของทุนเรือนหุ้น
และมีข้อมูลที่แสดงว่าขาดสภาพคล่อง ไม่มีเงินพอที่จ่ายคืนได้
และไม่ได้ดำเนินการจัดทำแผนปรับปรุงการดำเนินงาน

ค่าตั้งเผื่อเงินฝากสงสัยจะสูญ
เต็มจำนวนที่ถอนไม่ได้

ค่าตั้งเผื่อเงินฝากสงสัยจะสูญเต็มจำนวน
เว้นแต่ สหกรณ์ผู้ฝากจัดทำแผนปรับปรุงฯ
ให้ทยอยตั้งค่าเผื่อฯ ตามระยะเวลาในแผนฯ

การเปิดเผยข้อมูล :

เกี่ยวกับเงื่อนไขการนำเงินไปฝาก หรือการระงับหักปัน หรือการถอนคืนไม่ได้

ข้อ 18 - 24 เงินลงทุน เพื่อเพิ่มความมั่นคงหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการสหกรณ์ ตามมาตรา 62 (3) (4) (5) (6) และ (7) แห่ง พรบ.สหกรณ์

เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด
เช่น หุ้นชุมนุมสหกรณ์

เงินลงทุน
ทั่วไป

ตราสารหนี้ เช่น
พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้

ตราสาร
หนี้

นำไปฝากให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน
ที่ตั้งเป็นกองทุนขึ้นมา โดยมีผจก.กองทุน
มีอาชีพดำเนินการ โดยกองทุนนั้น
ต้องลงทุนตามมาตรา 62 พรบ.สหกรณ์

กองทุน

ลงทุนในหุ้นทุนของกิจการ
ที่อยู่ในความต้องการของตลาด

ตราสาร
ทุน

การจัดประเภทเงินลงทุนตามการวัดมูลค่า

1. อยู่ในความต้องการ
ของตลาด

2. ไม่อยู่ในความต้องการ
ของตลาด

หลักทรัพย์เพื่อขาย

ตราสารหนี้
ที่ถือจนครบกำหนด

เงินลงทุนทั่วไป

การแสดงผลค่า
ณ วันสิ้นปีบัญชี

มูลค่ายุติธรรม

ราคาทุน
ตัดจำหน่าย

ราคาทุน

การด้อยค่าเงินลงทุน

หลักทรัพย์ เพื่อขาย

มีหลักฐานสนับสนุน
ว่ากิจการที่ออก
หลักทรัพย์ประสบ
ปัญหาทางการเงิน
หรือผิคนัดชำระหนี้

ตราสารหนี้ที่ถือ จนครบกำหนด

ไม่สามารถเรียกเก็บ
เงินต้นหรือดอกเบี้ย
ทั้งหมดหรือ
บางส่วนได้

เงินลงทุนทั่วไป

ชุมนุมฯ มีหมายเหตุ
ประกอบงบการเงิน
แสดงมูลค่าหุ้นลดลง
ต่ำกว่าที่กำหนด
ในข้อบังคับ

เมื่อหลักทรัพย์มีการด้อยค่าให้บันทึกเป็น
“ขาดทุนจากการด้อยค่าของหลักทรัพย์”
ถือเป็น ค่าใช้จ่ายของปีบัญชีทันที

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

วิธีปฏิบัติทางบัญชี สำหรับสหกรณ์ที่มีเงินลงทุน ในบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

ภายหลังการแปลงหุ้นกู้ และ ดอกเบี้ยใหม่ตั้งพักเป็นหุ้นสามัญ

(หนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ด่วนที่สุด
ที่ กษ 0404/ว 2 ลงวันที่ 2 มกราคม 2568)

OVERVIEW

สืบเนื่องจาก บมจ. การบินไทยฯ ขอแก้ไขแผนฟื้นฟูกิจการที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติยอมรับการขอแก้ไขแผนฟื้นฟูกิจการ และศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งเห็นชอบการขอแก้ไขแผนฟื้นฟูกิจการ เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2565

โดยแผนฟื้นฟูกิจการที่ขอแก้ไขในส่วนที่เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทุนของบริษัตามคำขอรับชำระหนี้ที่นำมาปรับโครงสร้าง

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ 1115/7120 ลงวันที่ 18 ตุลาคม 2567 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเปลี่ยนแปลงหนี้เป็นทุนของสหกรณ์ผู้ลงทุนในหุ้นกู้ของบริษั การบินไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

- การถือปฏิบัติตามข้อกำหนดในแผนฯ ในการปรับโครงสร้างทุน การลดทุน และการเพิ่มทุน สหกรณ์เจ้าหนี้สามารถดำเนินการได้ตามแผนฟื้นฟูกิจการที่ศาลเห็นชอบไว้แล้ว

- การแปลงหนี้หุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญเพิ่มทุนภาคสมัครใจ สหกรณ์เจ้าหนี้ต้องแสดงเจตนาเพิ่มเติมตามที่กำหนดไว้ในแผนฯ จะต้องเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาอนุมัติการลดทุน เมื่อที่ประชุมใหญ่ออกมติการลดทุนแล้ว สหกรณ์เจ้าหนี้หุ้นกู้จึงจะสามารถแสดงเจตนา ใช้สิทธิการแปลงหนี้เป็นทุนตามแผนฟื้นฟูกิจการได้

ยกเลิก

วิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับสหกรณ์ที่มีเงินลงทุนในหุ้นกู้บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กษ 0404/ว 61 ลงวันที่ 29 กันยายน 2564

Introduction

แผนฟื้นฟูกิจการที่ขอแก้ไขในส่วนที่เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทุน
ของบริษัท ตามคำขอรับชำระหนี้ที่นำมาปรับโครงสร้าง สรุปสาระสำคัญได้
 ดังนี้

1) การแปลงหนี้หุ้นกู้
เป็นหุ้นสามัญเพิ่มทุน
ภาคบังคับ
(Mandatory
Conversion)

2) การแปลงหนี้หุ้นกู้
เป็นหุ้นสามัญเพิ่มเติม
(Voluntary
Conversion)

3) การแปลง
ดอกเบี้ยใหม่ตั้งพัก
เป็นหุ้นสามัญ

การปรับเปลี่ยนโครงสร้างทุนของบริษัท ตามคำขอรับชำระหนี้ที่นำมาปรับโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์
สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) การแปลงหนี้หุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญเพิ่มทุนภาคบังคับ (Mandatory Conversion)

เจ้าหนี้หุ้นกู้จะได้รับชำระหนี้เงินต้นคงค้างจากการแปลงหนี้หุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญเพิ่มทุนภาคบังคับ
ในอัตราร้อยละ 24.50 ของการะหนี้เงินต้นคงค้างที่ราคา 2.5452 บาทต่อหุ้น

2) การแปลงหนี้หุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญเพิ่มเติม (Voluntary Conversion)

หลังจากการแปลงหนี้หุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญภาคบังคับแล้ว เจ้าหนี้หุ้นกู้ยื่นแสดงเจตนาเลือกรับ
ชำระค่าหุ้นสามัญเพิ่มเติมได้ โดยจะได้รับจัดสรรจากบริษัท การบินไทยฯ ในการแปลงหนี้หุ้นกู้
เป็นหุ้นสามัญเพิ่มเติม ที่ราคา 2.5452 บาทต่อหุ้น

3) การแปลงดอกเบี้ยวใหม่ตั้งพักเป็นหุ้นสามัญ

ดอกเบี้ยวใหม่ตั้งพัก หมายถึง ดอกเบี้ยที่เจ้าหนี้หุ้นกู้จะได้รับจากการ
หนี้เงินต้นนับจากวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบฯ ถึงวันสิ้นปี 2566
ในอัตราดอกเบี้ยใหม่ คือ อัตราร้อยละ 1.5 ต่อปี ซึ่งจะได้รับชำระในวันที่
ครบกำหนดไถ่ถอนที่ได้รับการขยายระยะเวลาไถ่ถอนตามแผน
ที่ราคา 2.5452 บาทต่อหุ้น

ทั้งนี้ หุ้นสามัญของบริษัท
การบินไทย จำกัด (มหาชน)
มีมูลค่าที่ตราไว้ หุ้นละ 10 บาท

วิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับสหกรณ์ที่มีเงินลงทุนในบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ภายหลังการแปลงหนี้หุ้นกู้ และดอกเบี้ยใหม่ตั้งพักเป็นหุ้นสามัญ

1. การแปลงหนี้หุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญเพิ่มทุนภาคบังคับ (Mandatory Conversion)

เดบิต เงินลงทุน – หุ้นสามัญบริษัท การบินไทยฯ xxx
เครดิต เงินลงทุน – หุ้นกู้บริษัท การบินไทยฯ xxx

6) การเปิดเผยข้อมูล

6.1 นโยบายการบัญชีที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลเกี่ยวกับการแปลงหุ้นกู้ และดอกเบี้ยใหม่ตั้งพักเป็นหุ้นสามัญ

6.2 ให้แสดงรายการเงินลงทุนในหุ้นสามัญและหุ้นกู้ฯ ไว้ภายใต้เงินลงทุนระยะยาวที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด

5) การรับรู้การด้อยค่าหุ้นกู้บริษัท การบินไทยฯ

5.1 สหกรณ์ไม่ต้องรับรู้การด้อยค่าหุ้นกู้บริษัท การบินไทยฯ เพิ่มเติม แต่ถึงนี้ หากพบว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการด้อยค่าหุ้นกู้ฯ ต้องรับรู้การด้อยค่าทันที

5.2 มิให้ลดยอดบัญชีค่าเผื่อการปรับมูลค่าเงินลงทุน – หุ้นกู้บริษัท การบินไทยฯ ลง แต่ให้คงจำนวนไว้จนกว่าบริษัทฯ กลับเข้าสู่การซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และไม่เข้าลักษณะด้อยค่า

2) การแปลงหนี้หุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญเพิ่มเติม (Voluntary Conversion)

เดบิต เงินลงทุน – หุ้นสามัญบริษัท การบินไทยฯ xxx
เครดิต เงินลงทุน – หุ้นกู้บริษัท การบินไทยฯ xxx

3) การแปลงดอกเบี้ยใหม่ตั้งพักเป็นหุ้นสามัญ

เดบิต เงินลงทุน – หุ้นสามัญบริษัท การบินไทยฯ xxx
เครดิต รายได้ดอกเบี้ยตั้งพักจากหุ้นกู้บริษัทฯ xxx

4) การตัดส่วนเกินมูลค่าหุ้นกู้คงเหลือ หลังจากการแปลงหนี้หุ้นกู้เป็นหุ้นสามัญ

เดบิต ส่วนเกินมูลค่าหุ้นกู้บริษัทฯ ดึงจำหน่าย xxx
เครดิต เงินลงทุน – หุ้นกู้บริษัท การบินไทยฯ xxx

แบบแสดงรายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับหุ้นกู้บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ตามแผนฟื้นฟูกิจการ
สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่.....

[illegible]

ข้อ 25 - 26 ลูกหนี้เงินกู้

รายการลูกหนี้ที่เกิดจากสัญญาเงินกู้ รวมถึงลูกหนี้อื่นอันมีมูลหนี้ที่เกิดจากการให้เงินกู้ เช่น ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้ขาดสมาชิกภาพ ลูกหนี้เงินกู้ระหว่างดำเนินคดี ลูกหนี้เงินกู้ตามคำพิพากษา เป็นต้น

การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

สหกรณ์ประเภท
การเกษตร นิคม ประมง ร้าน
ค้า และบริการ

สหกรณ์ประเภท
ออมทรัพย์และเครดิตยูเนียน

ประกาศ กตส. เรื่อง
การประมาณการ
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
พ.ศ. 2563

กฎกระทรวง ว่าด้วยการจัดชั้นสินทรัพย์
และการกันเงินสำรอง
(ยังไม่ประกาศใช้)
จึงให้ปฏิบัติตามประกาศ นทส.
(27 สิงหาคม 2567) ไปพลางก่อน

รายการที่นำมาพิจารณาก่อนการประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ วันสิ้นปี

- (1) จำนวนเงินที่ได้รับชำระหนี้หลังวันสิ้นปีบัญชี แต่ก่อนวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่อการเงิน
- (2) เงินฝากของลูกค้าหนี้ที่ฝากไว้กับสหกรณ์ และทำสัญญาตกลงผูกพันค้ำประกันหนี้
- (3) หลักทรัพย์รัฐบาล หรือหลักทรัพย์ที่ ก.การคลัง ค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย และทำสัญญาตกลงผูกพันค้ำประกันหนี้
- (4) ที่ดิน หรือที่ดินพร้อมอาคาร สิ่งปลูกสร้างที่จดจำนองไว้กับสหกรณ์
 - กรณีประเมินทางราชการให้หักเต็มจำนวน
 - กรณีประเมินโดยผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินรับอนุญาตให้หักได้ร้อยละ 70 ของราคาประเมิน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน ที่เรียกเก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิก โดยการหักจากเงินได้ ณ ที่จ่าย พ.ศ. 2567

มีผลใช้บังคับ 29 สิงหาคม 2567
(ประกาศราชกิจจานุเบกษา 28 สิงหาคม 2567)

กันยายน 2567

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

หน้า ๓๘

เล่ม ๑๔๓ ตอนพิเศษ ๒๓๕ ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๗

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์

เรื่อง การประมาณการค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ

สำหรับสหกรณ์กลุ่มสหกรณ์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่เรียกเก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิก

โดยการหักจากเงินได้ ณ ที่จ่าย

พ.ศ. ๒๕๖๗

เพื่อให้สหกรณ์กลุ่มสหกรณ์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่เรียกเก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิก โดยการหักจากเงินได้ ณ ที่จ่าย ประมาณการค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญเป็นไปตามข้อ ๒๖ (๒) ของระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นไปด้วยความถูกต้อง เหมาะสมกับสถานการณ์

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ของระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบกับคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เรื่อง มอบอำนาจหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติแทนนายทะเบียนสหกรณ์ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ จึงออกประกาศไว้เป็นแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมจากระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป จนกว่ากฎกระทรวงว่าด้วยการจัดขึ้นสินทรัพย์และภาระในเงินตราจะมีผลใช้บังคับ

ข้อ ๒ ในประกาศนี้ให้ “สหกรณ์” หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่เรียกเก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิกโดยการหักจากเงินได้ ณ ที่จ่าย และชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดขึ้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ. ๒๕๔๔

(๒) ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การประมาณการค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๓

สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน
ที่เรียกเก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิก
โดยการหักจากเงินได้ ณ ที่จ่าย

มีผลใช้บังคับ 29 สิงหาคม 2567
หรือ จนกว่ากฎกระทรวงจะมีผลใช้บังคับ

ยกเลิก

- ระเบียบ นทส. ว่าด้วยการจัดขึ้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้ และการเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ. 2544
- ประกาศ นทส. เรื่อง การประมาณการค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญ ตามระเบียบ นทส. ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563

ข้อ 5 ลูกหนี้จัดชั้นคุณภาพตั้งแต่ข้อ 4 (3) ถึงข้อ 4 (6)
ถือเป็น ลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ข้อ 6 ลูกหนี้จัดชั้นปกติ หมายถึง
ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งชำระหนี้ได้ตามกำหนดสัญญา

ข้อ 7 ลูกหนี้จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึง
ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ย
เป็นระยะเวลารวมกันไม่เกิน 3 เดือนนับแต่วันถึง
กำหนดชำระ ไม่ว่าจะปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือเงื่อนไข
เวลาตามสัญญา หรือวันที่สภกรณ์หรือชุมนุมสภกรณ์
ทวงถาม หรือเรียกให้ชำระคืนแล้ว แต่วันใดจะถึงก่อน

ข้อ 8 ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง
ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกัน
เกินกว่า 3 เดือนแต่ไม่เกิน 6 เดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระไม่ว่าจะเป็นไป
ตามเงื่อนไข หรือเงื่อนไขเวลาตามสัญญา หรือวันที่สภกรณ์หรือชุมนุมสภกรณ์
ทวงถาม หรือเรียกให้ชำระคืนแล้วแต่วันใดจะถึงก่อน

ข้อ 9 ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย หมายถึง
(1) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวม
กันเกินกว่า 6 เดือนแต่ไม่เกิน 12 เดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระไม่ว่าจะ
เป็นไปตามเงื่อนไข หรือเงื่อนไขเวลาตามสัญญา หรือวันที่สภกรณ์หรือชุมนุม
สภกรณ์ทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืนแล้วแต่วันใดจะถึงก่อน
(2) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งสภกรณ์หรือชุมนุมสภกรณ์ได้ฟ้องดำเนินคดีที่ไม่
สามารถชำระหนี้ได้ตามปกติ

ข้อ 10 ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ หมายถึง

- (1) ลูกหนี้เงินกู้ที่ค้างชำระต้นเงินหรือดอกเบี้ยเป็นระยะเวลารวมกันเกินกว่า 12 เดือนนับแต่วันถึงกำหนดชำระ ไม่ว่าจะนำไปตามเงื่อนไข หรือเงื่อนไขเวลาตามสัญญา หรือวันที่สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ทวงถามหรือเรียกให้ชำระคืนแล้วแต่วันใดจะถึงก่อน
- (2) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งตามพฤติการณ์ไม่สามารถเรียกให้ชำระหนี้ได้
- (3) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องและสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ได้ยื่นคำขอเฉลี่ยทรัพย์
- (4) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งถูกเจ้าหนี้รายอื่นหรือสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ฟ้องในคดีล้มละลายและศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด

ข้อ 11 ลูกหนี้จัดชั้นสูญ หมายถึง

- (1) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งถึงแก่ความตาย หรือศาลมีคำพิพากษาว่าเป็นคนสาบสูญ และไม่มีทรัพย์สินใด ๆ จะชำระหนี้ได้
- (2) ลูกหนี้เงินกู้ซึ่งมีหนี้ของเจ้าหนี้รายอื่นที่มีบุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้ที่อยู่ในลำดับก่อนสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์เป็นจำนวนมากกว่าทรัพย์สินของลูกหนี้ และสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ไม่มีทางที่จะได้รับชำระหนี้
- (3) ลูกหนี้เงินกู้ที่สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ได้ฟ้องลูกหนี้ หรือได้ยื่นคำขอเฉลี่ยทรัพย์ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องล้มละลายและในกรณีนั้น ๆ ได้มีคำสั่ง หรือคำสั่งของศาลแล้ว แต่ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินใด ๆ จะชำระหนี้ได้
- (4) ลูกหนี้เงินกู้ที่สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ได้ฟ้องลูกหนี้ในคดีล้มละลาย หรือได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีที่ลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้รายอื่นฟ้องในคดีล้มละลาย และในกรณีนั้น ๆ ได้มีการประนอมหนี้กับลูกหนี้ โดยศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยกับการประนอมหนี้นั้น หรือลูกหนี้ถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย และได้มีการแบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ครั้งแรกแล้ว แต่ไม่มีทรัพย์สินใด ๆ ที่จะชำระหนี้ได้

ข้อ 12 ให้สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจากยอดลูกหนี้คงเหลือ
สำหรับลูกหนี้เงินกู้ชั้นคุณภาพต่าง ๆ ดังนี้

ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	ร้อยละ 20
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย	ร้อยละ 50
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญและลูกหนี้จัดชั้นสูญ	ร้อยละ 100

ข้อ 13 กรณีสหกรณ์อนุมัติการจ่ายเงินกู้ลูกหนี้เงินกู้ รายใดไม่เป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์ หากลูกหนี้เงินกู้รายที่มีการผิดนัดชำระหนี้ให้ประมาณการ ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจากยอดลูกหนี้เงินกู้คงเหลือ เต็มจำนวนในกรณีที่ไม่มีหลักประกัน หากมีหลักประกัน ให้ประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจากยอดลูกหนี้ เงินกู้คงเหลือเต็มจำนวนหลังหักหลักประกัน

ข้อ 15 ให้สหกรณ์ระงับการรับรู้รายได้ดอกเบี้ย เงินให้กู้ค้างรับของลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ จนกว่า สหกรณ์จะได้รับชำระดอกเบี้ย จึงจะรับรู้เป็นรายได้ ของสหกรณ์

ข้อ 17 ลูกหนี้อื่นที่มีการผิดนัดชำระหนี้ ให้สหกรณ์ประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ จากยอดลูกหนี้คงเหลือเต็มจำนวน

ข้อ 14 ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่ไม่สามารถ ชำระได้ตามกำหนดสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ การประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญให้นับระยะเวลา ตั้งแต่วัดผิดนัดชำระหนี้ตามสัญญาเดิมก่อน การทำสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้รวมกับระยะเวลา ผิดนัดชำระหนี้ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และ ประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามอัตราร้อยละ ในข้อ 12

ข้อ 16 ให้สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับเต็มจำนวนสำหรับลูกหนี้ ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ข้อ 18 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ประมาณการได้ตามประกาศนี้ ต้องนำไปเปรียบเทียบกับจำนวนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามบัญชีคงเหลือ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี หากจำนวนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ประมาณการได้มีจำนวนน้อยกว่ายอดคงเหลือตามบัญชี มิให้สหกรณ์ลดยอดค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญลง แต่ให้คงจำนวนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามบัญชีไว้ จนกว่าสหกรณ์จะได้รับชำระหนี้จากลูกหนี้แล้ว

ข้อ 19 ให้สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ตามประกาศนี้ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของจำนวนเงินที่ต้องประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ และทยอยประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นอีกไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ในปีต่อไป

มีผลใช้บังคับ 29 สิงหาคม 2567

(ประกาศราชกิจจานุเบกษา 28 สิงหาคม 2567)

ข้อ 27 ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้ที่ค้างชำระค่าสินค้า หรือบริการที่สหกรณ์ได้ขาย หรือให้บริการไปแล้วตามปกติ รวมถึงลูกหนี้ขายผ่านบัญชี ลูกหนี้จากการขายผ่อนชำระ ลูกหนี้ค่าบริการ

ข้อ 28 ลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้ที่ไม่อาจจัดอยู่ในประเภทของลูกหนี้เงินกู้และลูกหนี้การค้า รวมถึงหนี้สินกรรมการและเจ้าหน้าที่มีต่อสหกรณ์ไม่ว่าในลักษณะใดก็ตาม โดยบันทึกบัญชีลูกหนี้อื่นแยกตามการเกิดรายการ เช่น ลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี ลูกหนี้เงินยืมทตรง เป็นต้น

การประมาณการค้าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ ลูกหนี้การค้า และ ลูกหนี้อื่น
ที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ให้เป็นไปตาม

ข้อ 26 ของระเบียบฯ

ข้อ 29 ลำดับการชำระหนี้

ข้อ 30 - 31

รายการลูกหนี้รายที่เข้าเกณฑ์การเสนอตัด
จำหน่ายหนี้สูญในที่ประชุมใหญ่
โดยต้องเป็นหนี้ที่เกิดจากการประกอบกิจการ
หรือเนื่องจากการประกอบกิจการของสหกรณ์
และมีลักษณะ ดังนี้

มีหลักฐานการติดตามทวงถามให้
ชำระหนี้ตามสมควร หรือฟ้องคดี
แล้วแต่ไม่ได้รับชำระหนี้ หรือ

1

ตาย หรือเป็นคนสาบสูญ และ
ไม่มีทรัพย์สินจะเรียกร้องให้
ชำระหนี้ได้ หากฟ้องคดีก็ไม่คุ้ม หรือ

2

ลูกหนี้เลิกกิจการ และมีเจ้าหนี้
รายอื่นมีสิทธิเหนือกว่าและ
ทรัพย์สินไม่พอชำระหนี้ หรือ

3

ฟ้องลูกหนี้หรือได้ยื่นเฉลี่ยทรัพย์
กรณีลูกหนี้ถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้อง และ
ลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินชำระหนี้ หรือ

4

ฟ้องลูกหนี้คดีล้มละลายหรือ
ยื่นขอรับชำระหนี้กรณีลูกหนี้
ถูกเจ้าหนี้อื่นฟ้องคดี ฯ หรือ

5

ลูกหนี้ถูกศาลฯ สั่งให้เป็นบุคคล
ล้มละลาย และมีการแบ่ง
ทรัพย์สินของลูกหนี้แล้ว

6

ลูกหนี้แต่ละรายมีหนี้รวมกันไม่
เกิน 3 หมื่น และมีหลักฐานการ
ติดตามทวงถามฯ แต่ไม่ได้รับ
ชำระหนี้ หากฟ้องจะไม่คุ้ม

7

ลูกหนี้ที่จะเสนอตัดจำหน่ายหนี้สูญ ต้องตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวนแล้ว
ในคราวปิดบัญชีประจำปีก่อนการขออนุมัติตัดจำหน่ายหนี้สูญ

ขั้นตอนการดำเนินการเสนอตัดจำหน่ายหนี้สูญในที่ประชุมใหญ่

1

กำหนดระเบียบวาระการประชุมใหญ่ เรื่อง การตัดจำหน่ายหนี้สูญ ในคราวปิดบัญชีประจำปีก่อนการขออนุมัติตัดจำหน่ายหนี้สูญ เพื่อพิจารณาอนุมัติตัดจำหน่ายหนี้สูญ โดยจัดให้มีข้อมูลแนบ

2

ต้องมีมติอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ โดยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกที่มาประชุม

3

เมื่อมีการอนุมัติแล้วต้องบันทึกไว้ในรายการประชุมด้วยว่า
“การอนุมัติตัดจำหน่ายหนี้สูญเป็นเพียงการปฏิบัติทางบัญชีเท่านั้น
มิได้เป็นการระงับซึ่งสิทธิเรียกร้องจากผู้ต้องรับผิดชอบต่อสหกรณ์แต่อย่างใด”

ข้อ 32 หนี้สูญรับคืน

เมื่อลูกหนี้ที่ตัดจำหน่ายหนี้สูญไปแล้ว นำเงินมาชำระหนี้

ข้อ 33 เปิดเผยข้อมูลลูกหนี้เงินกู้ ลูกหนี้การค้า และลูกหนี้อื่น
ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการประมาณการค่าเผื่อหนี้ฯ
- นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการระงับการรับรู้รายได้ที่เกิดจากดอกเบี้ยเงินให้กู้ลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามเกณฑ์คงค้าง ฯลฯ
- วิธีการคำนวณค่าปรับ วิธีการคำนวณยอดลูกหนี้ขายผ่อน/เช่าซื้อ
- มติที่ประชุมที่สำคัญ
ฯลฯ

ข้อ 34 - 46 สินค้าคงเหลือ

ให้สหกรณ์บันทึกรายการสินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อขาย
ตามลักษณะการประกอบธุรกิจโดยปกติ หรือ
อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิต เพื่อให้เป็นสินค้า
สำเร็จรูปเพื่อขาย หรือมีไว้ใช้ในการผลิตสินค้า
หรือบริการ หรือต้นทุนงานให้บริการส่วนที่สหกรณ์
ยังไม่ได้รับรู้เป็นรายได้

ให้สหกรณ์บันทึกบัญชีสินค้าคงเหลือ เมื่อวันสิ้นปีทางบัญชี (Periodic Inventory)
และต้องจัดทำทะเบียนคุมสินค้าทุกครั้งที่มีการซื้อขาย

ต้นทุนของสินค้า

จัดหาสินค้า
มาจำหน่าย

1. ราคาซื้อสินค้า
2. คชจ. ที่จ่าย
เพื่อให้ได้สินค้า
มาพร้อมขาย

ผลิตสินค้า

1. วัตถุดิบ
2. แรงงานทางตรง
3. คชจ. การผลิต
4. คชจ. อื่น ๆ

กรณีมีของแถม

สินค้าชนิดเดียวกัน

ให้นำจำนวนเงินที่จ่ายค่าสินค้าทั้งหมดหารด้วย
จำนวนที่ได้รับทั้งหมด

สินค้าต่างชนิดกัน/ต่างขนาดกัน

ให้ประมาณราคาที่เราคาดว่าจะขายได้ทั้งหมดรวม
สินค้าแถมด้วย เฉลี่ยเป็นราคาทุนให้สินค้าทุกชิ้น

สินค้ายัดคั้น

ให้บันทึกด้วยมูลค่าลูกหนี้จากการขายผ่อนชำระหรือให้เช่าซื้อคงเหลือตามบัญชี หลังจากหักดอกเบี้ยจากการขายผ่อนชำระหรือเช่าซื้อลดบัญชี และกำไรขั้นต้นจากการขายผ่อนชำระหรือเช่าซื้อลดบัญชี รวมทั้งบัญชีอื่นที่เกี่ยวข้อง

เบิกสินค้าไปใช้ (ราคาทุน)

- เบิกไปใช้ในการดำเนินงานสหกรณ์ ถือเป็น ค่าใช้จ่าย
- เบิกไปใช้ในการผลิต ถือเป็น ค่าวัตถุดิบ/วัสดุสิ้นเปลือง
- เบิกไปใช้เป็นสินค้าแถม แจก หรือให้เป็นตัวอย่าง ถือเป็น ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย

การตรวจนับสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชี

1. จัดทำทะเบียนคุมสินค้าและวัตถุดิบ
2. ต้องมีผู้ที่ไม่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงในการเก็บรักษาสินค้าเป็นกรรมการตรวจนับ ไม่น้อยกว่า 3 คน
ทั้งนี้ ไม่นับรวมสินค้ารับฝากขายที่ยังไม่ได้บันทึกบัญชีซื้อสินค้าที่ขายแล้ว แต่ผู้ซื้อยังไม่มารับ
และสินค้าเสื่อมสภาพเสียหายที่ได้รับอนุมัติให้ตัดบัญชีแล้ว

การคำนวณมูลค่าสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี

ณ วันสิ้นปีต้องแสดงรายการสินค้าคงเหลือด้วย ราคาทุน หรือ มูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า

เมื่อเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งแล้ว สหกรณ์ต้องใช้วิธีการเดียวกันอย่างสม่ำเสมอ สำหรับสินค้าที่มีลักษณะและการใช้คล้ายคลึงกัน

**** หากต่ำกว่าราคาทุน ต้องเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุม คกก.ก่อน**

มูลค่าที่ลดลงของสินค้าคงเหลือ เนื่องจากการปรับมูลค่าให้เท่ากับมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ ถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่ปรับลดลง ชื่อบัญชี “ผลขาดทุนจากการตีราคาสินค้าลดลง”

การลดหย่อนสินค้าคงเหลือขาดบัญชี

คกก. พิจารณาและมีมติ.....

ส่วนที่เกินจากลดหย่อน
(ชดใช้ด้วย “ราคาขาย”)

ลดหย่อน

สินค้าประเภทพืชผล
ทางการเกษตร

ต้องทดสอบอัตราการยุบตัว
ตามสภาพ และต้องมีหลักฐาน
สูงันได้ว่าวิธีการเหมาะสม

1

2

สินค้าประเภท
น้ำมันเชื้อเพลิง

หลักเกณฑ์และวิธีการที่
กรมสรรพากรกำหนด
(ไม่เกินร้อยละ 0.5 ของ
ยอดขายตามมิเตอร์)

- 1) มีผู้รับผิดชอบ → หากยังไม่ชำระหนี้ให้ตั้งเป็น “ลูกหนี้สินค้าขาดบัญชี” พร้อมหลักฐาน+หลักประกัน
- 2) ไม่สามารถกำหนดผู้รับผิดชอบ/อยู่ระหว่างดำเนินการ → ให้ตั้งเป็น “สินค้าขาดบัญชี” และ
“ค่าเสียหายจากสินค้าขาดบัญชี”
- 3) จาก 2) สามารถหาผู้รับผิดชอบได้ → ให้โอน “สินค้าขาดบัญชี” ไปเป็น “ลูกหนี้สินค้าขาดบัญชี”

สินค้าเสื่อมสภาพเสียหาย

สินค้าที่ได้รับความเสียหายจากภัยต่าง ๆ เช่น
ไฟไหม้ น้ำท่วม ถูกโจรกรรม เป็นต้น

ทำประกันภัย

บันทึกค่าเสียหาย เป็น
คชจ. และบันทึกเงินที่ได้
รับชดเชย เป็น รายได้

ไม่ได้ทำประกันภัย

บันทึกเป็น “ค่าเสียหายจาก
สินค้าเสื่อมสภาพ” ทั้ง
จำนวนด้วยราคาทุน และ
แสดงเป็นรายการหักสินค้า
เพื่อขายในงบต้นทุนขาย

การเปิดเผยข้อมูล

สินค้าที่ได้รับความเสียหายจากภัยต่าง ๆ
เช่น ไฟไหม้ น้ำท่วม ถูกโจรกรรม เป็นต้น

- นโยบายการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือตาม
ราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่
มูลค่าใดจะต่ำกว่า
- รายการลดราคาขายสินค้าต่ำกว่าราคาทุน
หรือรายการลดหย่อนสินค้า โดยเปิดเผย
เกี่ยวกับจำนวนครั้งที่ลดราคา ประเภทสินค้า
วันที่ ครั้งที่ของการประชุมฯ
- รายการสินค้าที่เสียหายจากภัยพิบัติต่าง ๆ

ข้อ 47 - 49 วัสดุคงเหลือ

รายการของใช้สิ้นเปลืองในโรงงานและในสำนักงาน ซึ่งมีไว้เพื่อใช้ มิใช่มีไว้เพื่อจำหน่าย

การตรวจนับให้ดำเนินการเช่นเดียวกับสินค้าคงเหลือ
และบันทึกมูลค่าวัสดุคงเหลือ ด้วยราคาทุน

การเปิดเผยข้อมูล
เกี่ยวกับนโยบายการบัญชีในการวัดมูลค่าฯ

ข้อ 50 - 52

ที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย

รายการที่ดินและทรัพย์สินที่ติดกับที่ดิน ซึ่งสหกรณ์ได้รับชำระหนี้
จากลูกหนี้แทนการชำระด้วยเงินสด

ราคาประเมินโดยทางราชการ

เต็มจำนวนของราคาประเมิน

ราคาประเมินโดยผู้ประเมิน
มูลค่าทรัพย์สินรับอนุญาต

ร้อยละ 70 ของราคาประเมิน

ต้องจัดทำทะเบียนค้ำที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย และ
ต้องตรวจสอบเอกสารสิทธิ์ทุกวันสิ้นปีบัญชี

ที่ดินแทนการชำระหนี้รอขาย

ที่ดินแทนการชำระหนี้
สูงกว่าหนี้

ที่ดินแทนการชำระหนี้
ต่ำกว่าหนี้

บันทึกส่วนต่างไว้ในบัญชี
“ส่วนเกินมูลค่าที่ดินแทนการ
ชำระหนี้รอขาย” แสดงไว้ในทุน
ของสหกรณ์

ส่วนต่างยังถือว่า
สมาชิกยังคงมีหนี้เหลืออยู่

การเปิดเผยข้อมูล

ขายที่ดินแทนการชำระหนี้ได้

กลับรายการบัญชี ส่วนเกินมูลค่าที่ดินฯ และ
รับรู้กำไรหรือขาดทุนจากการขายที่ดินแทนการ
ชำระหนี้

- นโยบายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การวัดมูลค่าที่ดิน
แทนการชำระหนี้รอขาย
- ข้อมูลเกี่ยวกับการได้มา เช่น วันที่โอน
กรรมสิทธิ์ จำนวนลูกหนี้ เลขที่สัญญา
จำนวนหนี้ เป็นต้น

ข้อ 53 - 60
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

สินทรัพย์ที่มีตัวตนที่สหกรณ์มีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิต
การจำหน่ายสินค้า ให้บริการให้เช่า หรือใช้ในการบริหารงาน ซึ่งคาดว่าจะ
ใช้ประโยชน์มากกว่าหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี

การวัดมูลค่าเริ่มแรกเมื่อได้สินทรัพย์

กรณีซื้อมา

ราคาที่จ่ายไป
เพื่อให้ได้สินทรัพย์นั้นมา
รวมถึงรายจ่ายที่เกิดขึ้น
ภายหลังตามเกณฑ์

กรณีสร้างเอง

ต้นทุนทางตรง
และต้นทุนที่
เกี่ยวข้องโดยตรง
ในการก่อสร้าง

กรณีแลกเปลี่ยน

ราคามูลค่า
ยุติธรรมที่แลก
สินทรัพย์

รายการที่เกิดขึ้นภายหลัง

ราคาทุนของสินทรัพย์

รายการที่ทำให้สินทรัพย์ของสหกรณ์มีสภาพดีขึ้น หรือ
มีมูลค่าเพิ่มขึ้น เช่น อายุการใช้งานเพิ่มขึ้น มีเนื้อที่ใช้อย่างเพิ่มขึ้น

ค่าใช้จ่ายตามงวดบัญชี

รายการที่เป็นการรักษาสภาพของมาตรฐานการใช้งานของ
สินทรัพย์ โดยไม่ได้เพิ่มประสิทธิภาพแต่อย่างใด เช่น ค่าซ่อมแซม

?

การตรวจนับทรัพย์สิน

ตรวจนับสินทรัพย์ พร้อมกับตรวจสอบ
เอกสารสิทธิ์ทุกวันสิ้นปีบัญชี

01

กรรมสิทธิ์ ความครบถ้วน และสภาพของ
สินทรัพย์ตามความเป็นจริงทุกวันสิ้นปีบัญชี

02

ให้บันทึกเป็นรายการที่ดิน อาคารและ
อุปกรณ์นั้นด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม

03

การตีราคาสินทรัพย์ใหม่

ต้องเป็นมูลค่ายุติธรรมที่ประเมิน
โดยผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินรับอนุญาต

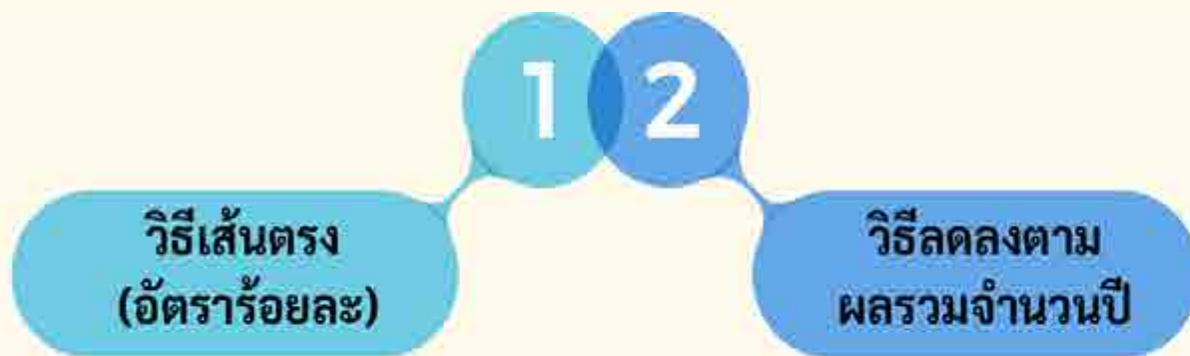
ต้องตีราคาทุกรายการที่จัดอยู่ในประเภท
เดียวกันกับรายการที่ตีราคาใหม่พร้อมกัน

เมื่อตีราคาใหม่แล้ว ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ
โดยแต่ละครั้งต้องไม่ต่ำกว่า 5 ปีบัญชี
ของสหกรณ์

การคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์

สินทรัพย์ที่มีการเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน หรืออาจจะเกิด
ความเสียหายอันเนื่องมาจากการใช้งาน ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง

(ก) อาคารถาวร หรือสิ่งปลูกสร้าง	ร้อยละ 2.5 – 10
(ข) เครื่องสีข้าว เครื่องจักรกล และอุปกรณ์เครื่องยนต์	ร้อยละ 5 – 20
(ค) เรือยนต์และอุปกรณ์เรือ	ร้อยละ 10 – 15
(ง) รถยนต์	ร้อยละ 10 – 20
(จ) ครุภัณฑ์และอุปกรณ์สำนักงาน	ร้อยละ 10 – 20
(ฉ) เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	ร้อยละ 20 – 25

ใช้กับอาคารและอุปกรณ์ที่มีลักษณะ

องค์ประกอบในการคำนวณ

- 1) อาคารและอุปกรณ์ที่เป็นส่วนประกอบเข้ากันแต่มีอายุการใช้งานต่างกัน
ให้แยกส่วนประกอบและคำนวณค่าเสื่อมราคาตามอายุใช้งานของแต่ละส่วนประกอบ
- 2) อาคารและอุปกรณ์ที่มีอายุการใช้งานไม่เต็มปี ให้คำนวณตามระยะเวลาเป็นวัน
นับจากวันที่พร้อมใช้งานและให้นับ 1 ปี มี 365 วัน
- 3) เมื่อคิดค่าเสื่อมราคาถึงงวดสุดท้ายแล้วให้คงเหลือมูลค่าอาคารและอุปกรณ์
ไว้ 1 บาทต่อหน่วย จนกว่าอาคารและอุปกรณ์นั้นจะสิ้นสภาพหรือตัดบัญชี

หลักสำคัญ

- เลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งแล้ว ต้องใช้อย่างสม่ำเสมอ
- หากซื้อสินทรัพย์ใหม่ สามารถพิจารณาเปลี่ยนวิธีใหม่ได้ หากสะท้อนให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากขึ้น

การเลิกใช้สินทรัพย์เมื่อ...

หมดอายุการใช้งานและตัดจำหน่าย

ยังไม่หมดอายุการใช้งานแต่เลิกใช้ถาวร

ยังไม่หมดอายุการใช้งานแต่เลิกใช้ชั่วคราว

สินทรัพย์สูญหายหรือได้รับความเสียหาย
โดยสิ้นเชิงก่อนหมดอายุการใช้งาน

สินทรัพย์ได้รับความเสียหายบางส่วน
สามารถซ่อมแซมเพื่อให้ใช้งานได้ต่อไป

การคำนวณค่าเสื่อมราคาถึง...

คิดค่าเสื่อมราคาจนหมดมูลค่า

คิดค่าเสื่อมราคาจนกว่าจะขายสินทรัพย์ได้
ถือเป็น คชจ.ดำเนินงาน

คิดค่าเสื่อมราคาจนถึงวันที่เลิกใช้ และเมื่อกลับมาใช้งาน
ให้คำนวณตั้งแต่วันที่เริ่มใช้เป็นต้นไป

คิดค่าเสื่อมราคาจนถึงวันที่สูญหาย/เสียหาย

เมื่อซ่อมแซมเสร็จแล้ว ให้คำนวณค่าเสื่อมราคา
ต่อไปตามอายุการใช้งานที่เหลืออยู่ตามปกติ

**** เมื่อเลิกใช้สินทรัพย์ต้องบันทึกวันที่เลิกใช้ไว้ในทะเบียนสินทรัพย์ และโอนปิดบัญชีสินทรัพย์ที่เลิกใช้จะทำให้เกิดบัญชีต่าง ๆ เช่น ขาดทุนจากการเลิกใช้สินทรัพย์, กำไร (ขาดทุน) จากการจำหน่ายสินทรัพย์, ค่าเสียหายจากสินทรัพย์**

การเปิดเผยข้อมูล

- (1) นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดมูลค่าราคาทุนและวิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคา
- (2) นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ โดยแสดงให้เห็นถึงราคาตามบัญชี การปรับเพิ่มหรือลดด้วยส่วนที่ตีราคาเพิ่มหรือลด ตลอดจนเปิดเผยว่าการเปลี่ยนแปลงการตีราคาทุน โดยผู้ประเมินมูลค่าทรัพย์สินรับอนุญาต หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการตีราคา และมูลค่าที่เปลี่ยนแปลง
- (3) จำนวนและข้อจำกัดในกรรมสิทธิ์ของที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ใช้เป็นหลักประกันหนี้สิน

ข้อ 61 - 64

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ที่ไม่มีลักษณะทางกายภาพ เช่น สินทรัพย์ทางปัญญา โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร สัมปทาน สิทธิการเช่า สิทธิการใช้ประโยชน์ในที่ดิน หรืออาคาร สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่าง ๆ สิทธิในการใช้ประโยชน์ในสิ่งปลูกสร้าง ระหว่างก่อสร้าง เป็นต้น

ต้นทุนของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ราคาทุน ประกอบด้วย

- ราคาซื้อ
- ภาษีนำเข้า
- ภาษีซื้อที่เรียกคืนไม่ได้
- รายจ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรง

- ให้ตัดจำหน่ายเมื่อสินทรัพย์ไม่มีตัวตนพร้อมใช้งาน
- ให้หักออกจากบัญชีสินทรัพย์ไม่มีตัวตนโดยตรง
- ให้ตัดจำหน่ายจนหมดมูลค่าทางบัญชี

การเลิกใช้ทรัพย์สินไม่มีตัวตน

สหกรณ์เลิกใช้สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ยัง
ไม่หมดอายุการให้ประโยชน์ และสหกรณ์
คาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์อีกต่อไป

ให้ตัดออกจากบัญชีเงินหมดมูลค่าทางบัญชีในปีที่ไม่ได้
ใช้ประโยชน์

หากขายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนได้ ให้รับรู้ผลต่างเป็น
“กำไร (ขาดทุน) จากการจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน”

การเปิดเผยข้อมูล

- (1) นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับวิธีการตัดจำหน่ายและ
อัตราการจัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
- (2) กรณีตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนจนหมดมูลค่าแล้ว
แต่ยังใช้ประโยชน์ได้ ให้เปิดเผยเกี่ยวกับสินทรัพย์ไม่มีตัวตน
ดังกล่าวไปจนกว่าจะไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อีก

ข้อ 65 - 66

ค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชี

ค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนที่เกิดขึ้นและเป็นประโยชน์แก่ การดำเนินธุรกิจระยะยาว
ในภายหน้าซึ่งจะต้องตัดจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในระยะเวลาอันยาวนานกว่าหนึ่งงวดบัญชี เช่น
ค่าปรับปรุง ซ่อมแซมและตกแต่ง ที่ใช้เงินเป็นจำนวนมาก

คำนวณเป็นรายปี
เพื่อตัดออกจากบัญชีในแต่ละรอบปีบัญชี
ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาไม่เกิน 5 ปี

การเปิดเผยข้อมูล

เกี่ยวกับระยะเวลาในการตัดจ่าย
ค่าใช้จ่ายรอดตัดบัญชีเป็นรายปี

ข้อ 67-74 การรับบริจาค

ข้อ 67

การรับเงินบริจาค

ไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์การใช้

ได้มาบันทึกเป็น

“ทุนสำรอง”

เมื่อนำไปใช้

ใช้ในการดำเนินงาน
ถือเป็น
“ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน”

นำไปจัดหาทรัพย์สิน
บันทึกเป็น
“สินทรัพย์ประเภทนั้น”

หากมีมติให้ใช้ทุนสะสมของสหกรณ์
ที่เกี่ยวข้องให้โอนลดยอดตามมติ
ที่อนุมัติเข้า “ทุนสำรอง”

สินทรัพย์ที่ต้องคำนวณ
ค่าเสื่อมราคาให้คำนวณ
ตามอัตราที่กำหนดไว้

ข้อ 68

การรับเงินบริจาค

มีการกำหนดวัตถุประสงค์การใช้

ได้มาบันทึกเป็น

“ทุนเพื่อการนั้น”

เมื่อนำไปใช้

ใช้ในการดำเนินงานตาม
วัตถุประสงค์ให้ลดยอด
“ทุนเพื่อการนั้น”

นำไปจัดหาทรัพย์สิน ให้บันทึกซื้อ
“สินทรัพย์ประเภทนั้น” และ
โอนปิด “ทุนเพื่อการนั้น” ไว้ใน
บัญชี “รายได้จากการรับบริจาค
สินทรัพย์รอการรับรู้” เพื่อไว้ชดเชย
ค่าเสื่อมราคาในวันสิ้นปีบัญชี

หากมีมติให้ใช้ทุนสะสมของสหกรณ์
ที่เกี่ยวข้องให้โอนลดยอดตามมติ
ที่อนุมัติเข้า “ทุนสำรอง”

ข้อ 69

ให้สหกรณ์เปิดบัญชีเงินฝากธนาคารหรือสหกรณ์อื่นสำหรับเงินที่ได้รับ
บริจาคที่มีจำนวนเงิน เป็นสาระสำคัญแยกไว้ต่างหาก และเมื่อเกิดดอก
ผลขึ้นในระหว่างนำเงินดังกล่าวไปดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของผู้
บริจาคแต่ยังไม่เสร็จสิ้นให้นำดอกผลดังกล่าวสมทบเข้าไปในบัญชี ทุน
เพื่อการนั้น เพื่อให้บังเกิดประโยชน์ในการใช้จ่ายหรือจัดหาสินทรัพย์ตาม
วัตถุประสงค์ อย่างแท้จริง

ข้อ 70

กรณีรับบริจาคเป็นที่ดิน

ให้บันทึกราคาที่ดินที่ได้รับบริจาคด้วยมูลค่ายุติธรรม
ของที่ดินที่ได้รับบริจาค คู่กับบัญชี “ทุนสำรอง”
หากมีการใช้จ่ายจากทุนสะสมให้ลดยอดทุนสะสมไป
สมทบเป็นทุนสำรอง

ข้อ 71

กรณีรับบริจาค 1) อาคารและอุปกรณ์

ค่าเสื่อมราคา

2) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ตัดจำหน่าย

- ให้บันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ประเภทนั้น คู่กับบัญชี “รายได้จากการรับบริจาคหรือการรับรู้”
- หากมีการใช้จ่ายจากทุนสะสมให้ลดยอดทุนสะสมไปสมทบเป็นทุนสำรอง
- เมื่อสิ้นปีบัญชีให้ถือว่าค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเป็นค่าใช้จ่าย พร้อมกับโอนลดยอด
รายได้จากการรับบริจาคหรือการรับรู้เป็นรายได้ เพื่อชดเชยกับค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่าย

ข้อ 72

การเลิกใช้สินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคที่ยังไม่หมดอายุการใช้งาน

ให้บันทึกค่าเสื่อมราคาหรือค่าตัดจำหน่ายถึงวันที่เลิกใช้ในปีที่เลิกใช้ พร้อมกับโอนลดยอดรายได้จากการรับบริจาคหรือการรับรู้เป็นรายได้จากการรับบริจาค และโอนปิดบัญชีสินทรัพย์ที่ได้รับบริจาค ค่าเสื่อมราคาสะสม และรายได้จากการรับบริจาคหรือการรับรู้ของสินทรัพย์ที่เลิกใช้ และรับรู้ผลต่าง เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในปีที่เลิกใช้

ข้อ 73

กรณีรับบริจาคเป็น สิ้นค้า

ให้บันทึกบัญชีสินค้านำมาบริจาค และบัญชีรายการจากการรับบริจาค
สินค้านำมาบริจาค ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันรับมอบ

นำไปขาย

ให้บันทึกจำนวนเงินที่ได้รับจากการขายสินค้านำมาบริจาค
ไปเป็นรายได้จากการขายสินค้านำมาบริจาค และโอนลดยอด
สินค้านำมาบริจาคและรายได้จากการรับบริจาคสินค้านำมาบริจาค
ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันรับมอบสินค้าตามจำนวนที่ขายได้
หากนำเงินที่ได้จากการขายสินค้านำมาบริจาคไปใช้เพื่อการใด
การหนึ่งตามที่ผู้บริจาคระบุวัตถุประสงค์ไว้ ให้โอนปิดบัญชี
รายได้จากการขายสินค้านำมาบริจาคไปไว้ใน “ทุนเพื่อการนั้น”

นำไปใช้ในการดำเนินงาน
หรือแจกจ่าย

ให้บันทึกลดยอดสินค้านำมาบริจาคและ
รายได้จากการรับบริจาคสินค้านำมาบริจาค
ด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันรับมอบสินค้าตาม
จำนวนของสินค้าที่นำออกไปใช้หรือ
นำออกไปแจกจ่าย

ข้อ 74

การเปิดเผยข้อมูล

- (1) นโยบายการบัญชีเกี่ยวกับการคำนวณค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ หรือค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ที่รับบริจาค
- (2) ข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์ที่สหกรณ์ได้รับบริจาคในปีที่ได้รับ โดยเปิดเผยเกี่ยวกับรายการสินทรัพย์รับบริจาคว่าได้รับบริจาคสินทรัพย์ประเภทใด จากใคร จำนวนเงิน สำหรับกรณีที่น่าเงินรับบริจาคไปจัดหาสินทรัพย์และต้องจ่ายเงินสมทบ ให้เปิดเผยเพิ่มเติมว่าสหกรณ์ได้จ่ายเงินสมทบเพื่อให้ได้สินทรัพย์ดังกล่าวประเภทใด มูลค่าเท่าใด
- (3) ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวน และข้อจำกัดในกรรมสิทธิ์ของสินทรัพย์รับบริจาคที่ใช้เป็นหลักประกันหนี้สิน

ส่วนที่ 2 หนี้สิน

ข้อ 75 - 76

รายการภาระผูกพันในปัจจุบันของสหกรณ์ที่เป็นผลของเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งคาดว่าจะส่งผลให้สหกรณ์สูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ โดยการทำให้สินทรัพย์ของสหกรณ์ลดลงหรือชำระด้วยการให้บริการภาระผูกพันนั้น

หนี้สินหมุนเวียน หมายถึง
หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาชำระคืน
ภายในรอบปีบัญชีถัดไป

จัดประเภทหนี้สิน
ตามระยะเวลา
ภาระผูกพัน

หนี้สินไม่หมุนเวียน หมายถึง
หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระ
คืนเกินกว่ารอบปีบัญชีถัดไป

การเปิดเผย
ข้อมูล

- รายละเอียดของภาระผูกพัน
- หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ภาระผูกพัน
ที่อาจเกิดขึ้น หรือภาระที่อาจ
ทำให้เกิดต้องสูญเสียทรัพยากร

ส่วนที่ 3 ทูนของสหกรณ์

ข้อ 77 - 78

รายการจำนวนเงินที่ได้รับจากการถือหุ้นของสมาชิก การจัดสรรกำไรสุทธิในรูปของ
ทุนสำรองตามกฎหมาย ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบ และอื่น ๆ รวมทั้ง กำไร (ขาดทุน)
จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ และกำไรสุทธิ หากมี
ขาดทุนสุทธิให้นำไปหักออกจากทุนสำรอง ถ้าทุนสำรองมีไม่เพียงพอจะคงเหลือเป็นขาดทุน
สะสม

การเปิดเผย
ข้อมูล

- กรณีขาดทุนสะสม ให้สหกรณ์คำนวณมูลค่าต่อ
หุ้นใหม่ที่สามารถจ่ายคืนสมาชิกได้ตามระเบียบ
นทส.
- กรณีสหกรณ์ขอผ่อนใช้คืนเงินค้ำขาดทุนสะสม
ให้สหกรณ์แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการขอผ่อนใช้
และเงื่อนไขการผ่อนใช้

ส่วนที่ 4 รายได้

ข้อ 79 - 80

รายการรายได้ที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจตามปกติของสหกรณ์และ การเพิ่มขึ้นของประโยชน์ เศรษฐกิจในรอบปีบัญชี หรือการเพิ่มค่าของสินทรัพย์ หรือ การลดลงของหนี้สิน โดยส่งผลให้ทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้น

การวัดมูลค่าของรายได้โดยใช้มูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ได้รับหรือค้างรับหลังจากหักส่วนลดต่าง ๆ ทั้งนี้ ต้องมีความแน่นอนเกี่ยวกับจำนวนประโยชน์ที่จะได้รับและต้นทุนที่เกิดขึ้น หรือที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากรายได้นั้น รวมทั้งรายได้ดังกล่าวต้องสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

การเปิดเผย
ข้อมูล

- นโยบายการบัญชีในการรับรู้รายได้
- วิธีการกำหนดขั้นความสำเร็จของรายการบัญชีที่เกี่ยวข้องที่จะถือเป็นรายได้

ส่วนที่ 5 ค่าใช้จ่าย

ข้อ 81 - 82

รายการค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจตามปกติของสหกรณ์ และการลดลงของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบปีบัญชี หรือการลดค่าของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน โดยส่งผลให้ทุนของสหกรณ์ลดลง

การรับรู้ค่าใช้จ่าย เมื่อสหกรณ์คาดว่าจะเสียประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตอันเนื่องมาจากการลดลงของสินทรัพย์ หรือการเพิ่มขึ้นของหนี้สิน และสหกรณ์สามารถวัดมูลค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างน่าเชื่อถือ

การเปิดเผยข้อมูล

- นโยบายการบัญชีเกณฑ์การปันส่วนค่าใช้จ่าย

หมวด 3 งบการเงินของสหกรณ์

ข้อ 83 - 84

ให้สหกรณ์จัดทำงบการเงินตามเกณฑ์การดำเนินงานต่อเนื่อง โดยองค์ประกอบของรายการในงบการเงิน ประกอบด้วย สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนของสหกรณ์ รายได้ และค่าใช้จ่ายสำหรับทรัพย์สินและหนี้สิน ให้จัดแสดงเป็นประเภทหมุนเวียนและไม่หมุนเวียนด้วย ซึ่งงบการเงินของสหกรณ์ประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน (งบฐานะการเงิน) งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด และงบประกอบอื่น ๆ ตามรูปแบบที่ กตส. กำหนด

ข้อมูลในงบการเงินต้อง ...

1 ใช้ในการตัดสินใจ
เชิงเศรษฐกิจได้

2 มีลักษณะ
เชิงคุณภาพ

ความสามารถ เข้าใจได้

- ข้อมูลในงบการเงินต้องเข้าใจได้
- ต้องไม่ละเว้นข้อมูล เพียงเพราะเหตุผลว่าข้อมูลอาจยากเกินกว่าที่ผู้ใช้งบการเงินจะเข้าใจ

เกี่ยวข้องกับ การตัดสินใจ

- ข้อมูลต้องทันเวลา ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งบการเงิน
- นำไปใช้ในการตัดสินใจโดยประเมินจากเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
- สามารถช่วยยืนยันหรือชี้ข้อผิดพลาด

ความเชื่อถือ ได้

- เป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม
- เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ
- ความเป็นกลาง
- ความระมัดระวัง
- ความครบถ้วน
- การเปรียบเทียบกันได้

จะรับรู้รายการ
ในงบการเงิน
ต้องเข้าใจเงื่อนไข ...

1
มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่
ของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต

2
รายการมีราคาทุนหรือมูลค่า
ที่วัดได้อย่างน่าเชื่อถือ

****การไม่รับรู้รายการตามเกณฑ์ดังกล่าว****
สหกรณ์ไม่สามารถทดแทนได้ด้วยการเปิดเผยข้อมูลในนโยบาย
หรือในหมายเหตุประกอบงบการเงินแทนได้

หมวด 4 การเปิดเผยข้อมูล

ข้อ 85 - 86

ให้สหกรณ์เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงิน และผลการดำเนินงาน
นอกเหนือจากที่แสดงไว้ในรูปของงบการเงินและรายละเอียดประกอบงบการเงิน

สรุปนโยบาย
การบัญชีที่สำคัญ

ข้อมูลเพิ่มเติม
รวมถึงข้อจำกัดต่าง ๆ

ข้อมูลเพิ่มเติมที่ไม่
ได้อยู่ในงบการเงิน
แต่เป็นข้อมูลจำเป็น

ข้อมูลเกี่ยวกับ
การดำเนินธุรกิจ
หรือกิจกรรมใด
ที่ไม่เป็นไปตาม
กฎหมาย

วิธีปฏิบัติทางบัญชี และ
รูปแบบงบการเงิน
นอกจากที่กำหนดไว้
ให้เป็นไปตามมาตรฐาน
การรายงานทางการเงิน
ที่กำหนดโดย
สภาวิชาชีพบัญชี

ข้อ 87 - 88

บทเฉพาะกาล

ให้ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกโดยอาศัยอำนาจ
นายทะเบียนสหกรณ์ก่อนระเบียบนี้ใช้บังคับต่อไปได้
เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

การประมาณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์
และสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่เรียกเก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิก
โดยการหักจากเงินได้ ณ ที่จ่าย ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ นทส.
ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ
พ.ศ. 2544 ไปก่อนจนกว่ากฎกระทรวงการจัดชั้นสินทรัพย์และ
การกันเงินสำรองจะมีผลใช้บังคับ

ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

วันที่ประกาศฯ 9 ตุลาคม 2563 มีผลบังคับใช้ 10 ตุลาคม 2563

3

การทำความเข้าใจบททดลอง

งบทดลอง

เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงยอดคงเหลือของทุกบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภท
ทั่วไป ณ วันใดวันหนึ่ง เพื่อพิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีตาม หลักการบัญชีคู่

จำนวนเงินรวมของบัญชีที่มียอดคงเหลือ ด้านเดบิต

ย่อมเท่ากับ

จำนวนเงินรวมของบัญชีที่มียอดคงเหลือ ด้านเครดิต

เรียกว่า “งบทดลองลงตัว”

งบประมาณ

วันที่.....

[illegible]

ประเภท รายการบัญชี

สมการบัญชี

$$\text{สินทรัพย์} = \text{หนี้สิน} + \text{ทุน}$$

เดบิต	เครดิต
สินทรัพย์	หนี้สิน +
ค่าใช้จ่าย	ทุน ↑ รายได้

รายการบัญชี	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ
สินทรัพย์	เดบิต	เครดิต	เดบิต
หนี้สิน	เครดิต	เดบิต	เครดิต
ทุน	เครดิต	เดบิต	เครดิต
รายได้	เครดิต	เดบิต	เครดิต
ค่าใช้จ่าย	เดบิต	เครดิต	เดบิต

ตัวอย่างการอ่านงบทดลอง

ด้านสินทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์สินทวี จำกัด

งบทดลอง

วันที่ 31 มกราคม 25XX

ลำดับ ที่	ชื่อบัญชี	หน้า บัญชี	ยอดยกมา		รายการระหว่างเดือน		ยอดคงเหลือ	
			เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
	หมวดสินทรัพย์							
1	เงินสด	1	6,000	-	443,300	-	8,100	-

บัญชีเงินสด

ณ วันที่ 1 ม.ค. 25xx	มีเงินสดคงเหลือยกมา	6,000	บาท
	รับเงินสดในระหว่างเดือน	443,300	บาท
	จ่ายเงินสดระหว่างเดือน	441,200	บาท
ณ วันที่ 31 ม.ค. 25xx	มีเงินสดคงเหลือยกไป	8,100	บาท

ด้านหนี้สิน

ลำดับ ที่	ชื่อบัญชี	หน้า บัญชี	ยอดยกมา		รายการระหว่างเดือน		ยอดคงเหลือ	
			เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
	หมวดหนี้สิน							
13	เงินกู้ยืม	26		800,000 -		200,000 -		1,000,000 -
14	เงินรับฝากออมทรัพย์	27		163,000 -	2,000 -	48,000 -		209,000 -

บัญชีรับฝากออมทรัพย์

ณ วันที่ 1 ม.ค. 25xx	เงินรับฝากออมทรัพย์ยกมา	163,000 บาท
	มีรายการถอนเงินระหว่างเดือน	2,000 บาท
	รับฝากเงินออมทรัพย์ระหว่างเดือน	48,000 บาท
ณ วันที่ 31 ม.ค. 25xx	มีเงินรับฝากออมทรัพย์ยกไป	209,000 บาท

ด้านทุนของสหกรณ์

ลำดับ ที่	ชื่อบัญชี	หน้า บัญชี	ยอดยกมา		รายการระหว่างเดือน		ยอดคงเหลือ	
			เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
	หมวดทุน							
30	ทุนเรือนหุ้น			3,983,000 -	89,500	100,000 -		3,993,500 -

บัญชีทุนเรือนหุ้น

ณ วันที่ 1 ม.ค. 25xx	มีทุนเรือนหุ้นยกมา	3,983,000 บาท
	สมาชิกเพิ่มหุ้นระหว่างเดือน	100,000 บาท
	สมาชิกถอนหุ้นระหว่างเดือน	89,500 บาท
ณ วันที่ 31 ม.ค. 25xx	มีทุนเรือนหุ้นยกไป	3,993,500 บาท

ด้านทุนของสหกรณ์

ลำดับ ที่	ชื่อบัญชี	หน้า บัญชี	ยอดยกมา		รายการระหว่างเดือน				ยอดคงเหลือ	
			เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
	หมวดทุน									
30	ทุนเรือนหุ้น			3,983,000 -	89,500 -	100,000 -			3,993,500 -	
31	ทุนสำรอง			2,700,000 -					2,700,000 -	
32	ทุนสาธารณประโยชน์			95,000 -	47,500 -		-		47,500 -	

บัญชีทุนสาธารณประโยชน์

ณ วันที่ 1 ม.ค. 25xx	มีทุนสาธารณประโยชน์ยกมา	95,000 บาท
	จ่ายทุนฯ ในระหว่างเดือน	47,500 บาท
ณ วันที่ 31 ม.ค. 25xx	มีทุนสาธารณประโยชน์ยกไป	47,500 บาท

ด้านรายได้

ลำดับ ที่	ชื่อบัญชี	หน้า บัญชี	ยอดยกมา		รายการระหว่างเดือน		ยอดคงเหลือ	
			เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
	หมวดรายได้							
40	ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้				23,730	- 836,030	-	812,300 -

บัญชีดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้

ณ วันที่ 1 ม.ค. 25xx	ไม่มีดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ยกมา	- บาท
	รับชำระดอกเบี้ยระหว่างเดือน	836,030 บาท
	จ่ายคืน/ปรับปรุงในระหว่างเดือน	23,730 บาท
ณ วันที่ 31 ม.ค. 25xx	รับชำระดอกเบี้ยเงินให้กู้ทั้งสิ้น	812,300 บาท

ด้านค่าใช้จ่าย

ลำดับ ที่	ชื่อบัญชี	หน้า บัญชี	ยอดยกมา		รายการระหว่างเดือน		ยอดคงเหลือ	
			เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
	หมวดค่าใช้จ่าย							
50	ดอกเบี้ยยจ่ายเงินกู้				403,500	- 2,500	401,000	-

บัญชีดอกเบี้ยยจ่ายเงินกู้

ณ วันที่ 1 เม.ย. 25xx

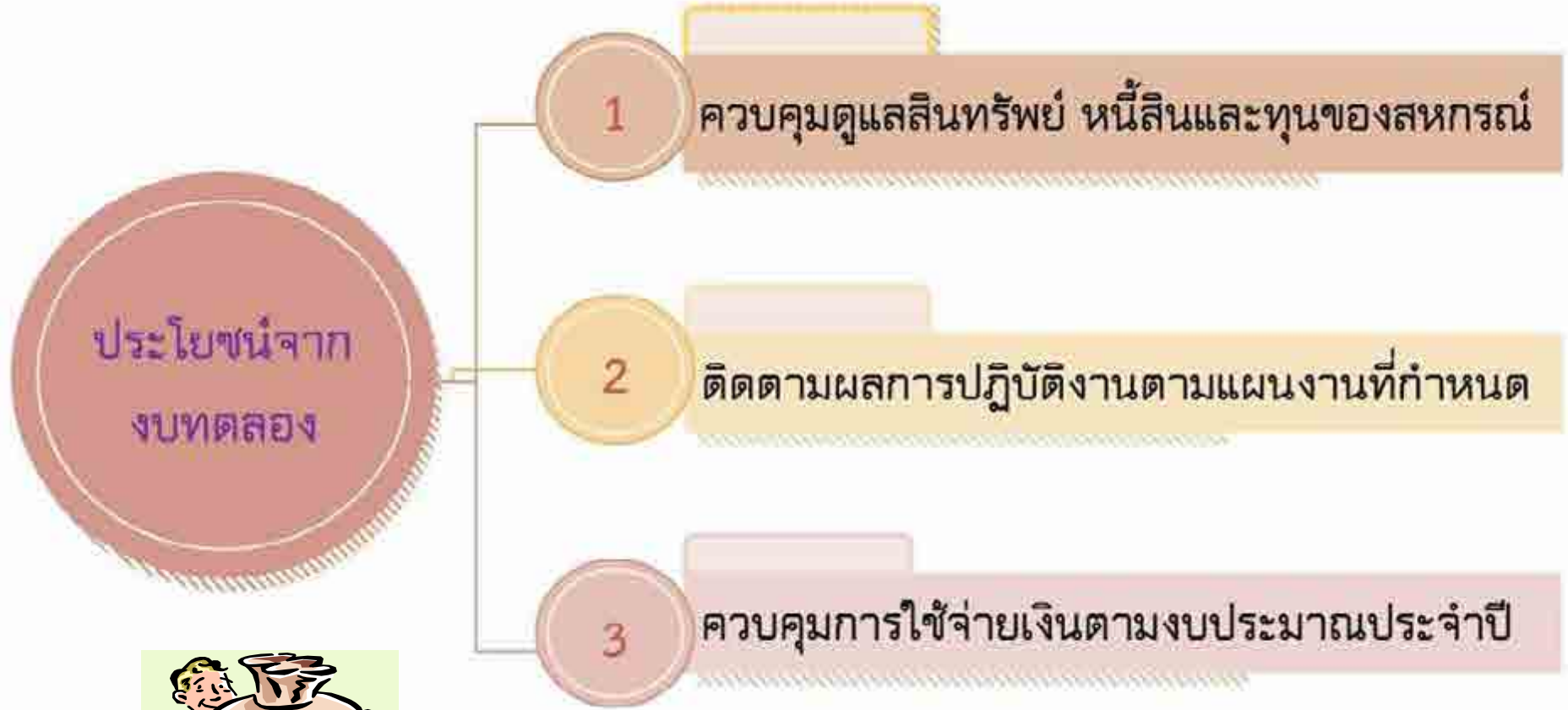
ไม่มีดอกเบี้ยยจ่ายเงินกู้ยกมา - บาท

จ่ายดอกเบี้ยยเงินกู้ระหว่างเดือน 403,500 บาท

รับคืน/ปรับปรุงในระหว่างเดือน 2,500 บาท

ณ วันที่ 30 เม.ย. 25xx

จ่ายดอกเบี้ยยเงินกู้ทั้งสิ้น 401,000 บาท

4

การอ่านงบการเงินของสหกรณ์

งบการเงินของสหกรณ์

รายงานทางการเงิน จะแสดงข้อมูล
เกี่ยวกับ

- ผลการดำเนินงานของสหกรณ์
(สำหรับรอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง)
- กระแสเงินสดของสหกรณ์
- ฐานะทางการเงินของสหกรณ์
ณ วันใดวันหนึ่ง

งบฐานะการเงิน

งบกำไรขาดทุน

งบกระแสเงินสด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

งบการเงิน ทำให้รู้อะไรบ้าง

	งบแสดงฐานะการเงิน	งบกำไรขาดทุน	งบกระแสเงินสด	งบแสดงการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้น	หมายเหตุประกอบงบการเงิน
ดูตรงไหน	- สินทรัพย์ - หนี้สิน - ส่วนของผู้ถือหุ้น	- รายได้ - ต้นทุน - กำไร	- เงินสดหมุนเวียน - กระแสเงินสดเข้า - กำไร	- มูลค่าหุ้นพื้นฐาน - กำไรสะสม - เงินปันผล	- นโยบายทางบัญชี - รายละเอียดเพิ่มเติม
วิเคราะห์อะไร	- ขนาดของกิจการ - ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงาน - การผูกพันของกิจการ - ประมาณการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น - จำนวนเงินทุนของกิจการ - โครงสร้างของเงินทุน	- ต้นทุนของกิจการ - อัตรากำไรขั้นต้น - ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร - อัตรากำไรสุทธิ - ต้นทุนทางการเงิน - แนวโน้มการเจริญเติบโต	- คุณภาพของการบริหารงาน - ความมั่นคงของกิจการ - ความสามารถในการจัดการเงิน - สภาพคล่องของกิจการ - กระแสเงินสดที่เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงาน	- การเปลี่ยนแปลงของทุนระหว่างต้นงวดกับปลายงวด - กำไร (ขาดทุน) สะสม - อัตราผลตอบแทนต่อหุ้น - การจ่ายเงินปันผล	- นโยบายที่ใช้ในการจัดทำบัญชี - สาระสำคัญที่ไม่ได้แสดงในงบ - เหตุการณ์ที่ผิดปกติ
รู้อะไร	รวยไม่รวย	เก่งไม่เก่ง	รอดไม่รอด	มั่นคงแค่ไหน	โปร่งใสหรือเปล่า

ที่มา : ธรรมนิติ

งบฐานะการเงิน

รายการที่แสดงข้อมูลทางการเงินเกี่ยวกับ
ฐานะการเงินของกิจการ ณ วันใดวันหนึ่ง

สินทรัพย์

หนี้สินและทุนของสหกรณ์

สินทรัพย์หมุนเวียน

หนี้สินหมุนเวียน

หนี้สินไม่หมุนเวียน

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

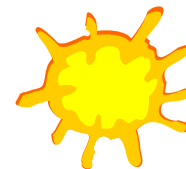
ทุนของสหกรณ์

แหล่งใช้ไปของเงินทุน

แหล่งที่มาของเงินทุน

รวมทั้งทราบถึง

- ขนาดของกิจการ
- ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินงาน
- ภาระผูกพันในการชำระหนี้
- โครงสร้างเงินทุนของกิจการ

ตัวอย่าง

สหกรณ์ออมทรัพย์มั่งใจ จำกัด
งบฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

หมวดหมู่	ปี 2567 บาท	ปี 2566 บาท
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2 8,552,219.27	12,542,844.09
เงินฝากสหกรณ์อื่น	3 800,712,281.68	804,024,610.11
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	5 133,603,447.44	131,942,823.70
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	1,073,471.03	836,067.02
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	6 1,772,117.10	2,060,067.21
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	945,713,536.52	951,406,412.13

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

เงินลงทุนระยะยาว	4 45,208,500.00	45,208,500.00
เงินให้กู้ยืมระยะยาว - สุทธิ	5 1,056,106,753.30	978,000,923.55
เครื่องใช้สำนักงาน - สุทธิ	7 184,735.36	124,579.56
ค่าปรับปรุงสำนักงานรอตัดจ่าย	32,506.40	65,012.80
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	1,101,532,495.06	1,023,399,015.91
รวมสินทรัพย์	2,047,246,031.58	1,974,805,428.04

หนี้สินและทุนของสหกรณ์

หนี้สินหมุนเวียน

เจ้ารับฝาก	8 772,310,340.59	750,745,351.12
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	9 632,219.72	578,662.64
รวมหนี้สินหมุนเวียน	772,942,560.31	751,324,013.76

หนี้สินไม่หมุนเวียน

สำรองเงินชดเชยและสำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่	6,456,950.00	6,029,560.00
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	6,456,950.00	6,029,560.00
รวมหนี้สิน	779,399,510.31	757,353,573.76

ทุนของสหกรณ์

ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)

หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว	1,066,642,410.00	1,027,817,520.00
ทุนสำรอง	110,292,066.77	103,902,511.51
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น	10 25,524,999.41	21,892,008.45
กำไรสุทธิประจำปี	65,387,045.09	63,839,814.32
รวมทุนของสหกรณ์	1,267,846,521.27	1,217,451,854.28
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	2,047,246,031.58	1,974,805,428.04

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

งบกำไรขาดทุน

แสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงานสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมา

รายได้

รายได้หลัก
รายได้อื่น

—

ค่าใช้จ่าย

ต้นทุน
ค่าใช้จ่าย

=

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ

กำไร
(ขาดทุน)

จะได้ทราบถึง

ผลการดำเนินงานมีกำไรหรือขาดทุน / ต้นทุนของกิจการ

และ แนวโน้มการเจริญเติบโต

ตัวอย่าง

สหกรณ์ออมทรัพย์มั่นคง จำกัด
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2567

	ปี 2567		ปี 2566	
	บาท	%	บาท	%
รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุน				
ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้	59,857,584.01	68.30	59,679,196.56	70.88
ดอกเบี้ยรับจากลูกหนี้เงินกู้ตามคำพิพากษา	122,688.82	0.14	124,186.03	0.15
ดอกเบี้ยรับลูกหนี้อื่น	86,468.66	0.10	75,890.57	0.08
ดอกเบี้ยรับเงินฝาก	26,433,398.66	30.16	23,151,765.87	27.50
ผลตอบแทนจากเงินลงทุน	1,134,261.39	1.30	1,167,293.32	1.39
รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน	87,634,401.54	100.00	84,198,332.35	100.00
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและการลงทุน				
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	12,963,849.36	14.79	12,444,185.64	14.78
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและการลงทุน	12,963,849.36	14.79	12,444,185.64	14.78
หัก หนี้สงสัยจะสูญ				
หนี้สงสัยจะสูญ-ลูกหนี้ตามคำพิพากษา	713,683.02	0.82	(25,180.96)	(0.03)
รวมหนี้สงสัยจะสูญ	713,683.02	0.82	(25,180.96)	(0.03)
รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุนสุทธิ	73,956,869.16	84.39	71,779,327.67	85.25

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

Cooperative Auditing Department

	ปี 2567		ปี 2566	
	บาท	%	บาท	%
รายได้				
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	13,100.00	0.02	13,400.00	0.02
รายได้ค่าธรรมเนียมการโอนเงินรับฝาก	2,370.00	0.00	300.00	0.00
รายได้อื่น	571.18	0.00	848.78	0.00
รวมรายได้	16,041.18	0.02	14,548.78	0.02
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน				
<u>ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่</u>				
เงินเดือน	2,715,120.00	3.10	2,623,320.00	3.12
ค่าตอบแทนพิเศษ	36,600.00	0.04	36,600.00	0.04
ค่าล่วงเวลา	101,259.00	0.12	92,823.00	0.11
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ-เจ้าหน้าที่	1,780.00	0.00	4,320.00	0.01
เงินชดเชยและบำเหน็จเจ้าหน้าที่	427,390.00	0.49	415,210.00	0.49
ค่าสวัสดิการเจ้าหน้าที่	36,390.00	0.04	45,570.00	0.05
เงินสมทบกองทุนประกันสังคมเจ้าหน้าที่	56,700.00	0.06	55,680.00	0.07
<u>ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์</u>				
ค่าเสื่อมราคา	85,104.20	0.10	78,183.60	0.09
ค่าปรับปรุงและซ่อมแซมสำนักงานและอุปกรณ์	10,302.00	0.01	6,490.00	0.01
ค่าปรับปรุงสำนักงานจัดจ่าย	32,506.40	0.04	32,506.40	0.04
สิทธิการใช้ไปรษณีย์คอมพิวเตอร์	0.00	0.00	17,128.00	0.02
ค่าโปรแกรม Anti Virus	12,840.00	0.01	12,840.00	0.02

	ปี 2567		ปี 2566	
	บาท	%	บาท	%
<u>ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก</u>				
เงินสมทบทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้ด้อยโอกาส	2,400,000.00	2.74	1,800,000.00	2.14
<u>ค่าใช้จ่ายสำหรับงานอื่น</u>				
ค่าเบี้ยประชุม	324,000.00	0.37	348,800.00	0.41
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ-กรรมการ	255,475.17	0.29	277,506.84	0.33
ค่าที่พัก	26,440.00	0.03	38,792.98	0.04
ค่ารับรอง	72,989.80	0.08	79,140.00	0.09
ค่าวัสดุและเครื่องเขียนแบบพิมพ์	116,004.90	0.13	124,940.17	0.15
ค่าเช่าเครื่องถ่ายเอกสาร	87,063.35	0.10	74,472.62	0.09
ค่าใช้จ่ายประชุมใหญ่	1,298,063.00	1.48	1,306,956.46	1.55
ค่าตอบแทน	63,700.00	0.07	67,820.00	0.08
ค่าไฟฟ้า	57,369.67	0.07	62,618.76	0.07
ค่าใช้จ่ายในการสื่อสาร	103,602.59	0.12	116,350.52	0.14
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	8,672.94	0.01	16,804.00	0.02
ค่าเบี้ยประกันภัย	12,913.43	0.02	14,502.78	0.02
ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	100,000.00	0.11	100,000.00	0.12
ค่าตอบแทนผู้ตรวจสอบกิจการ	60,000.00	0.07	60,000.00	0.07
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะผู้ตรวจสอบกิจการ	5,500.00	0.01	4,500.00	0.01
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและติดตามหนี้	20,000.00	0.02	0.00	0.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์	31,166.80	0.04	14,000.00	0.02
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	26,912.00	0.03	26,186.00	0.03
รวมค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	8,585,865.25	9.80	7,954,062.13	9.45
กำไรสุทธิ	65,387,045.09	74.61	63,839,814.32	75.82

งบกระแสเงินสด

แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดที่มาจาก 3 กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมดำเนินงาน กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงิน

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

- + กำไรสุทธิ
- + ประมาณการค่าใช้จ่าย
- **ประมาณการรายได้**
- +/- ส่วนเปลี่ยนแปลงในเงินหมุนเวียน

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน

- **การลงทุนในสินทรัพย์**
- + ขายสินทรัพย์

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

- + รับฝากเงินสมาชิกเพิ่มหุ้น
- **ถอนเงินรับฝาก สมาชิกถอนหุ้น**

เงินสดต้นงวด

+

กระแสเงินสดสุทธิที่เกิดขึ้น

=

เงินสดปลายงวด

จะได้ทราบถึง

- การเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินในรอบปี
- คุณภาพการบริหารงาน
- สภาพคล่องของกิจการ
- ความมั่นคงของกิจการ
- ขีดความสามารถทางการเงิน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ Cooperative Auditing Department

ตัวอย่าง

สหกรณ์ออมทรัพย์มั่นคง จำกัด
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2567

ปี 2567
บาท

ปี 2566
บาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

กำไรสุทธิ 65,387,045.09 63,839,814.32

รายการปรับปรุงเพื่อกระทบยอดกำไรสุทธิเป็นเงินสดสุทธิ

จากกิจกรรมดำเนินงาน

ค่าเสื่อมราคา	85,104.20	78,183.60
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ตามคำพิพากษา	713,683.02	(25,180.96)
สิทธิการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	0.00	17,128.00
เงินชดเชยและบำเหน็จเจ้าหน้าที่	427,390.00	415,210.00
ค่าปรับปรุงสำนักงานสัจจ่าย	32,506.40	32,506.40
เงินสมทบทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้ด้อยโอกาส	2,400,000.00	1,800,000.00
ดอกเบี้ยเงินให้สมาชิกกู้ยืม	(1,073,471.03)	(836,067.02)
ดอกเบี้ยเงินพันธบัตรค้างรับ	(89,205.48)	(89,205.48)
ดอกเบี้ยเงินฝาก-ชสอ. ค้างรับ	(1,108,616.45)	(369,342.53)
ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์อื่นค้างรับ	(531,240.82)	(1,530,086.66)
ค่าตรวจสอบกิจการค้างจ่าย	60,000.00	60,000.00
ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีค้างจ่าย	100,000.00	100,000.00
ค่าตอบแทนค้างจ่าย	11,900.00	0.00
วัสดุและเครื่องเขียนแบบพิมพ์ใช้ไป	41,432.54	124,940.17

กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง 66,456,527.47 63,617,899.84

ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน

สินทรัพย์ดำเนินงาน

เงินสดจ่ายให้กับผู้กู้สหกรณ์	(100,000,000.00)	0.00
เงินสดรับเงินจากผู้กู้สหกรณ์	26,480,000.00	70,200,000.00
เงินสดจ่ายลูกหนี้เงินกู้ฉุกเฉิน	(10,904,255.00)	(9,029,500.00)
เงินสดรับลูกหนี้เงินกู้ฉุกเฉิน	10,297,461.27	8,648,068.73
เงินสดจ่ายลูกหนี้เงินกู้สามัญ	(581,831,050.00)	(596,754,192.00)
เงินสดรับลูกหนี้เงินกู้สามัญ	571,732,987.30	591,271,084.07
เงินสดจ่ายลูกหนี้เงินกู้พิเศษ	(3,810,000.00)	(1,500,000.00)
เงินสดรับลูกหนี้เงินกู้พิเศษ	5,820,103.47	10,457,468.73
ลูกหนี้อื่น(สามัญ-รอการชำระหนี้)	(1,143,666.59)	(3,693,657.80)
เงินสดรับลูกหนี้อื่น(สามัญ-รอการชำระหนี้)	1,251,966.06	3,302,251.09
เงินสดรับจากลูกหนี้ตามคำพิพากษา	1,626,316.98	25,180.96
เงินสดรับดอกเบี้ยเงินให้สมาชิกกู้ยืม	836,067.02	557,044.05
เงินสดรับดอกเบี้ยลูกหนี้อื่นค้างรับ	0.00	341.47
เงินสดรับดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลค้างรับ	89,205.48	89,205.48
เงินสดรับดอกเบี้ยเงินฝาก-ชสอ. ค้างรับ	369,342.53	301,972.61
เงินสดรับดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์อื่นค้างรับ	1,530,086.66	1,144,075.08
เงินสดจ่ายค่าเบี้ยประกันจ่ายล่วงหน้า	(1,589.35)	0.00
เงินประกันเคอร์ไฟฟ้า	0.00	12,000.00
เงินทดลองดำเนินงานได้รับคืน	30,000.00	0.00
เงินสดจ่ายซื้อวัสดุและเครื่องเขียนแบบพิมพ์	(41,465.00)	(122,024.55)

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

Cooperative Auditing Department

หนี้สินดำเนินงาน

	ปี 2567	ปี 2566
	บาท	บาท
เงินสดรับเงินรอจ่ายคืน	8,508,690.58	10,875,085.60
เงินสดจ่ายเงินรอจ่ายคืน	(8,465,950.74)	(10,851,483.40)
เงินสดจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากสัจจะออมทรัพย์ 24 เดือนห่างจ่าย	0.00	(135,885.73)
เงินสดจ่ายค่าตรวจสอบกิจการ	(60,000.00)	(30,000.00)
เงินสดจ่ายค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี	(100,000.00)	(100,000.00)
เงินสดรับค่าเบี้ยประกัน บริษัท ประกันชีวิต จำกัด รอนำส่ง	4,087,778.00	3,555,408.00
เงินสดจ่ายค่าเบี้ยประกัน บริษัทประกันชีวิต จำกัด รอนำส่ง	(4,089,658.00)	(3,489,673.00)
เงินสดรับเงินรอตรวจสอบ	0.00	30,000.00
เงินสดจ่ายเงินรอตรวจสอบ	0.00	(38,000.00)
เงินสดรับเงินประกันสังคม	108,000.00	108,000.00
เงินสดจ่ายเงินประกันสังคม	(108,000.00)	(105,300.00)
เงินสดรับภาษีเงินที่ได้หัก ณ ที่จ่าย	117,623.01	201,815.61
เงินสดจ่ายภาษีเงินที่ได้หัก ณ ที่จ่าย	(116,874.39)	(202,085.00)
เงินสดจ่ายสำรองเงินสดและสำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่	0.00	(1,085,470.00)
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	(11,330,353.24)	137,259,629.84

2

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน

เงินสดจ่ายซื้อเครื่องใช้สำนักงาน	(145,260.00)	0.00
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไป) กิจกรรมลงทุน	(145,260.00)	0.00

3

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

เงินสดรับจากเงินรับฝากออมทรัพย์	11,170,075.37	14,082,341.53
เงินสดจ่ายคืนเงินรับฝากออมทรัพย์	(10,784,170.94)	(13,658,324.21)
เงินสดรับจากเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ	17,390,652.27	34,109,274.79
เงินสดจ่ายคืนเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ	(24,841,936.63)	(11,500,256.95)
เงินสดรับจากเงินรับฝากสัจจะ 24 เดือน	0.00	7,222,528.11
เงินสดจ่ายคืนเงินรับฝากประจำ-เงินฝากสัจจะออมทรัพย์ 24 เดือน	0.00	(18,756,028.11)
เงินสดรับจากเงินรับฝากสลิใจ	97,684,599.10	110,517,797.57
เงินสดจ่ายคืนเงินรับฝากสลิใจ	(161,377,427.83)	(109,603,190.68)
เงินสดรับจากเงินรับฝากออมทรัพย์เพิ่มทุนทรัพย์	93,976,637.97	0.00
เงินสดจ่ายจากเงินรับฝากออมทรัพย์เพิ่มทุนทรัพย์	(1,653,439.84)	0.00
เงินสดรับจากทุนเรือนหุ้น	55,200,390.00	56,132,530.00
เงินสดจ่ายคืนทุนเรือนหุ้น	(16,375,500.00)	(14,784,020.00)
เงินสดจ่ายค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย	(30,000.00)	(30,000.00)

1

	ปี 2567	ปี 2566
	บาท	บาท
เงินสดจ่ายเงินปันผล	(46,229,630.60)	(44,134,003.59)
เงินสดจ่ายเงินเฉลี่ยคืน	(5,506,979.84)	(5,486,681.85)
เงินสดจ่ายเงินโบนัสกรรมการและเจ้าหน้าที่	(993,600.00)	(953,000.00)
เงินสดจ่ายทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้ถึงแก่กรรม	(1,160,000.00)	(1,600,000.00)
เงินสดจ่ายทุนสาธารณประโยชน์	(176,000.00)	(987,971.50)
เงินสดจ่ายทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัว	(1,153,200.00)	(46,800.00)
เงินสดจ่ายทุนการศึกษาอบรมทางสหกรณ์	(937,809.04)	(307,193.96)
เงินสดจ่ายทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้ค้าประกันเงินกู้สามัญ	(30,000.00)	(30,000.00)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	4,172,659.99	187,001.15

3

เงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น (ลดลง) = 1 + 2 + 3

เงินสด ณ วันต้นปี

เงินสด ณ วันสิ้นปี

(7,302,953.25) 137,446,630.99

816,567,454.20 679,120,823.21

809,264,500.95 816,567,454.20

$$\begin{aligned}
 &= \text{เงินสดและเงินฝากธนาคาร} + \text{เงินฝากสหกรณ์อื่น} \\
 &= 8,552,219.27 + 800,712,281.68 \\
 &= 809,264,500.95
 \end{aligned}$$

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ขยายความแสดงรายละเอียดของรายการทั้งที่ปรากฏในงบการเงิน
และไม่ได้ปรากฏในงบการเงิน

จะได้ทราบถึง

- รายละเอียดของแต่ละบัญชี
- นโยบายการบัญชีของกิจการ
- เหตุการณ์ที่ผิดปกติ
- สารสำคัญที่ไม่ได้แสดงด้วยตัวเลขในงบการเงิน

1. สรุปลักษณะหลักเกณฑ์หรือนโยบายการบัญชีที่สำคัญซึ่งสหกรณ์ถือใช้ เช่น วิธีการรับรู้รายได้ , การแสดงมูลค่าของเงินลงทุน ทั้งที่อยู่และไม่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ / การตีราคาสินค้าคงเหลือ / วัสดุคงเหลือ , วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ , ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ , สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่างๆ เป็นต้น
2. ขยายความแสดงรายละเอียดของรายการที่ปรากฏในงบการเงิน เช่น เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินให้กู้ยืมลูกหนี้ สินค้าคงเหลือ เงินลงทุน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เงินรับฝาก เจ้าหนี้การค้า เงินกู้ยืมระยะยาว ทุนสะสมตามข้อบังคับ เป็นต้น
3. เปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่ไม่ได้แสดงไว้ในงบการเงิน
 - เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นหลังวันที่ในงบการเงินแต่ก่อนวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน เช่น เกิดอัคคีภัยแล้วลูกหลานใหม่สหกรณ์ได้รับความเสียหาย สินทรัพย์ถูกโจรกรรม เป็นต้น โดยสรุปจะเนื้อหาและจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องเปิดเผยไว้
 - เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า เช่น สหกรณ์อยู่ระหว่างดำเนินการฟ้องร้อง หรือถูกฟ้องร้องดำเนินคดี โดยเปิดเผยผลสรุปของเนื้อหาและจำนวนเงินที่เกี่ยวข้อง

ตัวอย่าง

สหกรณ์ออมทรัพย์มันใจ จำกัด
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2567

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- สหกรณ์บันทึกบัญชีโดยใช้เกณฑ์คงค้าง
- สหกรณ์รับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา ส่วนจำนวนรายได้จะเท่ากับอัตราดอกเบี้ยคูณด้วยจำนวนเงินต้นที่ค้างชำระตามระยะเวลาที่ยืม
- สหกรณ์ระงับการรับรู้รายได้ที่เกิดจากดอกเบี้ยเงินให้กู้ของลูกหนี้เงินกู้ตามคำพิพากษาที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ตามเกณฑ์คงค้างจำนวน 2 รายการ เป็นเงิน 131,847.04 บาท ซึ่งหากสหกรณ์รับรู้ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของลูกหนี้ดังกล่าว จะทำให้สหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปี เป็นจำนวน 65,518,892.13 บาท
- เงินลงทุนระยะยาว เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดแสดงด้วยราคาทุน
- สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ.2563 ข้อ 26 (2) และประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การประมาณการค่าเผื่อนหนี้สงสัยจะสูญสำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนที่เรียกเก็บเงินงวดชำระหนี้จากสมาชิก โดยการหัก จากเงินได้ ณ ที่จ่าย พ.ศ. 2567
- สหกรณ์ตีราคาวัสดุและเครื่องเขียนแบบพิมพ์คงเหลือตามราคาทุน
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องใช้สำนักงานคำนวณโดยวิธีเส้นตรงในอัตราร้อยละตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563
- ค่าซ่อมบำรุง ค่าซ่อมแซม รวมทั้งการซื้อมาเปลี่ยนแทนสำหรับสินทรัพย์รายการย่อย ๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายหักจากรายได้
- ค่าปรับปรุงสำนักงานรอตัดจ่าย ตัดจ่ายเป็นรายปีไม่เกิน 5 ปี เริ่มตัดจ่ายปีบัญชี 31 ธันวาคม 2564 ซึ่งทาง.....ได้อนุมัติให้ใช้พื้นที่บางส่วนในท้องเก็บพัสดุของทาง..... อาคาร ชั้น และสามารถปรับปรุงเป็นสถานที่จัดสวัสดิการแก่สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์มันใจ จำกัด ไว้ตามหนังสือ..... ลงวันที่
- เงินสดในงบกระแสเงินสด หมายถึง เงินสดในมือ เงินฝากธนาคารทุกประเภท และเงินฝากสหกรณ์อื่นทุกประเภท

2. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ประกอบด้วย

	ปี 2567	ปี 2566
	บาท	บาท
เงินสด	18,724.00	18,705.49
เงินฝากธนาคาร		
กระแสรายวัน	2,000.00	2,000.00
ออมทรัพย์	8,531,495.27	12,522,138.60
รวมเงินสดและเงินฝากธนาคาร	<u>8,552,219.27</u>	<u>12,542,844.09</u>

- เงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด ประเภทออมทรัพย์ ชื่อบัญชี "ศูนย์ประสานงานสหกรณ์ออมทรัพย์....."
จำนวนเงิน 200,391.58 บาท สหกรณ์ใช้เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานกับสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์.....
ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าวเพื่อบริการสมาชิกของสหกรณ์ที่สมัครเป็นสมาชิกของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ฯ ดังกล่าว
สหกรณ์ไม่ได้บันทึกไว้ในบัญชีของสหกรณ์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ Cooperative Auditing Department

3. เงินฝากสหกรณ์อื่น ประกอบด้วย

	ปี 2567	ปี 2566
	บาท	บาท
- เงินฝากออมทรัพย์		
สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแห่งที่ 1 จำกัด	12,581,369.14	12,189,277.62
สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแห่งที่ 2 จำกัด	0.00	66,218,258.00
สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขแห่งที่ 1 จำกัด	0.00	30,732,208.63
สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขแห่งที่ 2 จำกัด	107,992,820.48	105,467,484.01
ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด	35,000,000.00	30,000,000.00
- เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ		
สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแห่งที่ 3 จำกัด	102,857,246.93	108,830,376.39
สหกรณ์ออมทรัพย์ครูแห่งที่ 4 จำกัด	22,280,845.13	150,587,005.46
- เงินฝากประจำ		
สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขแห่งที่ 3 จำกัด	0.00	30,000,000.00
ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด	520,000,000.00	270,000,000.00
รวมเงินฝากสหกรณ์อื่น	800,712,281.68	804,024,610.11

- เงินฝากสหกรณ์อื่นข้างต้น แยกเป็นเงินฝากประเภทออมทรัพย์ จำนวน 155,574,189.62 บาท ประเภทออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 125,138,092.06 บาท และ ประเภทประจำ จำนวน 520,000,000.00 บาท

4. เงินลงทุนระยะยาว ประกอบด้วย

	ปี 2567	ปี 2566
	บาท	บาท
	ราคาทุน	ราคาทุน
เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด		
พันธบัตรรัฐบาล	40,000,000.00	40,000,000.00
หุ้นบริษัทสหประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	208,500.00	208,500.00
หุ้นชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด	5,000,000.00	5,000,000.00
รวมเงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด	45,208,500.00	45,208,500.00
รวมเงินลงทุนระยะยาว	45,208,500.00	45,208,500.00

- พันธบัตรออมทรัพย์กระทรวงการคลัง รุ่นออมไปด้วยกัน มีกำหนดระยะเวลา 10 ปี อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ 2.20 ต่อปี ครบกำหนดวันที่ 24 พฤศจิกายน 2574 โดยจ่ายดอกเบี้ยทุกวันที 24 พฤษภาคม และ 24 พฤศจิกายน ของทุกปี
- หุ้นบริษัทสหประกันชีวิต จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567 จำนวน 208,500.00 บาท บริษัทสหประกันชีวิต จำกัด ได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน จำกัด เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2554 ตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับปรับปรุงใหม่) พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับปรับปรุงใหม่) พ.ศ. 2551 แต่ไม่ได้นำหุ้นเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ดังนั้น หุ้นสามัญ บมจ.สหประกันชีวิต จัดเป็นเงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด แสดงด้วยราคาทุน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ Cooperative Auditing Department

5. เงินให้กู้ยืม - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2567		ปี 2566	
	บาท		บาท	
	ระยะสั้น	ระยะยาว	ระยะสั้น	ระยะยาว
เงินให้กู้ยืม-ปกติ				
- เงินให้กู้แก่สหกรณ์	20,040,000.00	73,280,000.00	19,800,000.00	0.00
- เงินให้กู้แก่สมาชิก				
ลูกหนี้เงินกู้ฉุกเฉิน	2,986,651.00	0.00	2,379,857.27	0.00
ลูกหนี้เงินสามัญ	107,121,144.54	958,824,143.38	106,079,693.89	949,767,531.33
ลูกหนี้เงินกู้พิเศษ	3,277,926.40	22,966,898.55	3,600,390.79	24,654,537.63
รวมเงินให้กู้ยืม - ปกติ	133,425,721.94	1,055,071,041.93	131,859,941.95	974,422,068.96
ลูกหนี้อื่นอันมีมูลหนี้ที่เกิดจากการให้กู้				
ลูกหนี้ตามคำพิพากษา	2,583,935.89	0.00	1,771,712.97	2,438,539.90
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	2,583,935.89	0.00	1,771,712.97	98,539.90
ลูกหนี้ตามคำพิพากษา - สุทธิ	0.00	0.00	0.00	2,340,000.00
ลูกหนี้เงินกู้สามัญ - รอกการชำระหนี้	177,725.50	1,035,711.37	82,881.75	1,238,854.59
รวมลูกหนี้อื่นอันมีมูลหนี้ที่เกิดจากการให้กู้	177,725.50	1,038,711.37	82,881.75	3,578,854.59
รวมเงินให้กู้ยืม - สุทธิ	133,603,447.44	1,056,106,753.30	131,942,823.70	978,000,923.55

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567 สหกรณ์มีลูกหนี้เงินกู้ตามคำพิพากษา 3 ราย จำนวนเงิน 2,583,935.89 บาท

ลูกหนี้รายที่ 1 จำนวนเงิน 18,628.63 บาท ศาลพิพากษาคตามยอม ตามสัญญาประนีประนอมยอมความ โดยลูกหนี้ตกลงผ่อนชำระต้นเงินพร้อมดอกเบี้ย ตั้งแต่ เดือนพฤศจิกายน 2553 ให้เสร็จสิ้นภายใน 3 ปี แต่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ สหกรณ์ดำเนินการบังคับคดีปรากฏว่าลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินใดที่จะบังคับคดีได้ ปัจจุบันหักเงินชำระหนี้จากผู้ค้ำประกัน และได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวนแล้ว ระหว่างปีสหกรณ์ได้รับคืนหนี้จากลูกหนี้ตามคำพิพากษา จำนวน 44,049.98 บาท

ลูกหนี้รายที่ 2 ศาลพิพากษาให้ชำระหนี้ต้นเงิน จำนวน 1,683,425.23 บาท พร้อมดอกเบี้ยจำนวน 57,282.57 บาท และค่าทนายความ จำนวน 5,000.00 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 1,745,707.80 บาท โดยศาลให้คดีดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 6.00 ต่อปี ของต้นเงินนับตั้งแต่วันฟ้อง และสหกรณ์ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้เต็มจำนวนแล้ว

ลูกหนี้รายที่ 3 มียอดยกมา จำนวน 2,401,866.46 บาท เป็นลูกหนี้ที่ถูกเจ้าหน้าที่รายอื่นยื่นฟ้องต่อศาลล้มละลายกลาง โดยศาลได้มีคำสั่งให้พักชำระหนี้ชั่วคราวเมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2564 และได้มีคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2565 สหกรณ์ได้ยื่นขอเป็นเจ้าหนี้ร่วม ลูกหนี้รายนี้ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันหนี้เงินกู้กับสหกรณ์ เจ้าพนักงานบังคับคดีสำนักงานบังคับคดี...ได้ประกาศขายทอดตลาดที่ดินได้เงิน จำนวน 1,582,267.00 บาท ซึ่งสหกรณ์เป็นเจ้าหนี้ร่วมสิทธิจึงได้รับชำระหนี้ก่อน ณ วันสิ้นปีหนี้คงเหลือ จำนวน 819,599.46 บาท คู่สมรสได้ทำข้อตกลงไว้กับสหกรณ์และทำหนังสือยินยอมให้ส่วนราชการหักเงินเดือนๆ ละ 10,000.00 บาท ทั้งนี้สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้เต็มจำนวนแล้ว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2567 สหกรณ์มีลูกหนี้สามัญ-รอกการชำระหนี้ 5 ราย จำนวนเงิน 1,213,436.87 บาท เป็นลูกหนี้ที่ออกจากงาน ซึ่งสามารถเรียกเก็บจากผู้ค้ำประกันได้ครบทุกราย

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ Cooperative Auditing Department

6. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ปี 2567	ปี 2566
บาท	บาท	
ดอกเบี้ยเงินฝาก - ชสอ.ค้างรับ	1,108,616.45	369,342.53
ดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์อื่นค้างรับ	531,240.82	1,530,086.66
ดอกเบี้ยพันธบัตรรัฐบาลค้างรับ	89,205.48	89,205.48
เงินทดรองจ่ายดำเนินคดี	0.00	30,000.00
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า	1,589.35	0.00
วัสดุและเครื่องเขียนแบบพิมพ์	41,465.00	41,432.54
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	1,772,117.10	2,060,067.21

7. เครื่องใช้สำนักงาน - สุทธิ ประกอบด้วย

	ปี 2567	ปี 2566
บาท	บาท	
เครื่องใช้สำนักงาน	967,345.28	1,056,995.28
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม	782,609.92	932,415.72
เครื่องใช้สำนักงาน - สุทธิ	184,735.36	124,579.56

8. เงินรับฝาก ประกอบด้วย

	ปี 2567	ปี 2566
บาท	บาท	
เงินรับฝาก - สมาชิก		
เงินรับฝากออมทรัพย์	8,281,725.18	7,895,820.75
เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ	53,116,993.84	60,568,278.20
เงินรับฝากสินใจ	618,588,423.44	682,281,252.17
เงินรับฝากออมทรัพย์เพิ่มทุนทรัพย์	92,323,198.13	0.00
รวมเงินรับฝาก	772,310,340.59	750,745,351.12

- ปีบัญชี 2567 บัญชีเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษได้รวมจำนวนเงินประกันความเสียหายในการทำงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ 6 บัญชี เป็นเงิน 337,820.42 บาท ซึ่งเจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่สามารถถอนคืนเงินรับฝากดังกล่าวได้จนกว่าจะสิ้นสุดการจ้างงาน

9. หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ปี 2567	ปี 2566
	บาท	บาท
เงินรอจ่ายเงิน	81,905.13	39,165.29
เงินปันผลเฉลี่ยคืนค้างจ่าย	3,353.04	3,304.42
เงินรอตรวจสอบ	19,340.00	19,340.00
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	6,629.55	5,880.93
เงินสมทบกองทุนประกันสังคมเจ้าหน้าที่ รอนำส่ง	9,000.00	9,000.00
ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีค้างจ่าย	100,000.00	100,000.00
ค่าตอบแทนค้างจ่าย	11,900.00	0.00
ค่าตรวจสอบกิจการค้างจ่าย	60,000.00	60,000.00
ค่าเบี้ยประกัน บริษัท ประกันชีวิต จำกัด รอนำส่ง	340,092.00	341,972.00
รวมหนี้สินหมุนเวียนอื่น	632,219.72	578,662.64

- เงินรอตรวจสอบ 8 รายการ จำนวน 19,340.00 บาท เป็นเงินที่สหกรณ์ได้รับการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของสหกรณ์ ซึ่งไม่สามารถตรวจสอบย้อนได้ตั้งแต่ ปี 2558 - 2563

10. ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบอื่น ๆ ประกอบด้วย

	ปี 2567	ปี 2566
	บาท	บาท
ทุนสาธารณประโยชน์	2,059,951.01	2,135,951.01
ทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้ถึงแก่กรรม	21,470,000.00	17,830,000.00
ทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้เป็นหนี้ถึงแก่กรรม	444,772.59	444,772.59
ทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้ค้าประกันเงินกู้สามัญ	405,278.81	435,278.81
ทุนสวัสดิการและการสงเคราะห์แก่สมาชิกและครอบครัว	0.00	153,200.00
ทุนการศึกษาอบรมทางสหกรณ์	544,997.00	392,806.04
ทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผล	500,000.00	400,000.00
ทุนสงเคราะห์สมาชิกกรณีประสบอุบัติเหตุ	100,000.00	100,000.00
รวมทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	25,524,999.41	21,892,008.45

11. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์

- สหกรณ์ได้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยตามกฎหมายกระทรวง ว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ พ.ศ. 2550 ซึ่งกำหนดให้สหกรณ์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเฉลี่ยรายเดือนไม่ต่ำกว่าร้อยละหนึ่งของยอดเงินฝากทั้งหมด

เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า

12. คดีความ

ในระหว่างปีทางสหกรณ์ฯ ถูกฟ้องร้องจำนวน 2 คดีโดยมีรายละเอียด ดังนี้

16.1 สหกรณ์ฯ ซึ่งเป็นจำเลยโดยถูกฟ้อง เนื่องจากโจทก์ไม่ได้รับเงินค้ำประกันเงินกู้คืนจากสหกรณ์ฯ จำนวน 380,568.00 บาท จึงทำให้โจทก์เสียประโยชน์และฟ้องต่อศาลสำหรับเงินดังกล่าว ซึ่งต่อมาศาลได้มีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขแดงที่ ร2973/2563 ลงวันที่ 17 กันยายน 2563 ให้ทางสหกรณ์ฯ ชำระเงิน จำนวน 380,568.00 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของเงินต้น ดังกล่าวนับตั้งแต่วันที่ฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ในปีปัจจุบันสหกรณ์ฯ ได้ชำระเงินให้แก่โจทก์ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยครบถ้วนแล้ว

16.2 สหกรณ์ฯ เป็นจำเลยถูกฟ้อง เนื่องจากโจทก์ไม่ได้เงินชดเชยจากการเลื่อนขึ้นเงินเดือน โดยมีเงินเดือนส่วนต่างที่เรียกร้อง จำนวน 29,066.00 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 จนกว่าจะชำระเสร็จ และให้จ่ายเงินบำเหน็จส่วนที่เหลือจำนวน 287,000.00 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 จนกว่าจะชำระเสร็จ ทั้งนี้คดีดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลตามคดีหมายเลขดำที่ ร249/2563 ลงวันที่ 8 กันยายน 2563 ในปีปัจจุบัน ศาลพิพากษายกฟ้องแล้ว

ประโยชน์ของ งบการเงิน

นำรายการทางการเงินมาเปรียบเทียบผล
การดำเนินงานกับแผนงานและประมาณการต่าง ๆ
ผลการดำเนินงานปีปัจจุบันกับปีที่ผ่านมา

ใช้ในการขอเครดิตจากสถาบันการเงิน

ใช้วัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยวิเคราะห์
ทางการเงิน เพื่อทราบเงินทุนที่ใช้ดำเนินงาน
การใช้เงินทุน การใช้สินทรัพย์

เพื่อคณะกรรมการดำเนินการนำไปใช้ในการ
วางแผนการควบคุมงานและแก้ไขปรับปรุง
การดำเนินงาน

วิธีสังเกตรายการที่ผิดปกติในงบการเงิน และรายการที่มีความเสี่ยง

วิธีสังเกตรายการที่ผิดปกติในงบการเงิน และรายการที่มีความเสี่ยง

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
Cooperative Auditing Department

สวัสดีค่ะ

